

***RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
GMINY UJAZD NA LATA 2021-2024***

ZA LATA 2023-2024

<i>Tytuł</i>	<i>Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024 za lata 2023-2024</i>
--------------	---

<i>Zamawiający</i>	<i>Gmina Ujazd ul. Sławięcicka 19 47-143 Ujazd</i>
--------------------	--

<i>Wykonawca</i>	NaturSpace Sp. z o.o. <i>NaturSpace Sp. z o.o. ul. Paryska 7 45-402 Opole tel. 792-103-880 e-mail: biuro@e-ekologika.pl www.e-ekologika.pl</i>
------------------	---

<i>Autorzy</i>	<i>mgr Mariusz Orzechowski</i>
----------------	--------------------------------

<i>Data wykonania:</i>	<i>maj 2025 r.</i>
------------------------	--------------------

Spis treści

1. Wstęp	4
1.1 Podstawa prawna opracowania.....	4
1.2 Cel i zakres opracowania.....	4
1.3 Metodyka opracowania.....	6
2. Ocena i analiza uwarunkowań środowiskowych na terenie gminy Ujazd wraz z oceną realizacji zadań w poszczególnych obszarach interwencji w latach 2023-2024	7
2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	7
2.2 Zagrożenie hałasem.....	12
2.3 Pola elektromagnetyczne.....	15
2.4 Gospodarowanie wodami	16
2.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	22
2.6 Zasoby geologiczne.....	24
2.7 Gleby.....	24
2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	26
2.9 Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe	30
2.10 Zagrożenie poważnymi awariami.....	33
2.11 Edukacja ekologiczna.....	34
2.12 Pozostałe zadania mające wpływ na ochronę i poprawę środowiska.....	36
3. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024 wraz z podsumowaniem za lata 2023-2024	37
4. Literatura	42

Spis tabel

Tabela 1. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie opolskiej za lata 2023-2024 dla kryterium ochrony zdrowia.....	7
Tabela 2. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie opolskiej za lata 2023-2024 dla kryterium ochrony roślin	7
Tabela 3. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w latach 2023-2024	12
Tabela 4. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie zagrożenia hałasem w latach 2023-2024	14
Tabela 5. Wykaz stacji radiokomunikacyjnych zlokalizowanych na obszarze gminy Ujazd w latach 2023-2024.....	15
Tabela 6. Charakterystyka i ocena stanu JCWPd na obszarze Gminy Ujazd	17
Tabela 7. Wyniki oceny jakości wód podziemnych monitoringu operacyjnego na terenie JCWPd 127, 128 i 110.....	17
Tabela 8. Charakterystyka i ocena stanu JCW powierzchniowych na obszarze gminy Ujazd na podstawie IIaPGW dla dorzecza Odry 2022r. oraz badań monitoringowych GIOŚ za lata 2023-2024	19
Tabela 9. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie gospodarowania wodami w latach 2023-2024.....	21
Tabela 10. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Ujazd w latach 2023-2024.....	22
Tabela 11. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Ujazd w latach 2023-2024.....	22
Tabela 12. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w latach 2023-2024.....	24
Tabela 13. Charakterystyka udokumentowanych złóż kopalin na terenie Gminy Ujazd wraz z wydobyciem za lata 2023-2024	24
Tabela 14. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie ochrony gleb w latach 2023-2024	26
Tabela 15. Bilans odebranych/zebranych odpadów komunalnych przez Związek Międzygminny "Czysty Region"	28
Tabela 16. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie gospodarki odpadami w latach 2023-2024	30
Tabela 17. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie zasobów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego w latach 2023-2024	32
Tabela 18. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie zagrożenia poważnymi awariami i ochroną przed zagrożeniami w latach 2023-2024.....	33
Tabela 19. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie ochrony edukacji ekologicznej w latach 2023-2024.....	36
Tabela 20. Wykaz pozostałych zrealizowanych zadań i działań mających wpływ na ochronę środowiska w gminie Ujazd w latach 2023-2024	37

1. Wstęp

1.1 Podstawa prawna opracowania

Niniejszy Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024” (zwany dalej Raportem z POŚ) został opracowany zgodnie z art. 18 ust. 2 *Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska* [1]. W myśl przytoczonego przepisu Raport sporządzony jest za okres dwóch lat tj. lat 2023-2024. Ponadto, obowiązkiem Burmistrza Ujazdu jest przedstawienie Raportu Gminy Ujazd Radzie Miejskiej w Ujeździe.

Zgodnie z art. 25 *Ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [3] Burmistrz Ujazdu ma obowiązek zamieścić w Biuletynie Informacji Publicznej niniejszy Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024” za lata 2023-2024, tak, aby każdy mieszkaniec mógł zweryfikować stopień realizacji zamierzeń gminy w zakresie ochrony środowiska.

1.2 Cel i zakres opracowania

Głównym celem sporządzonego Raportu jest ocena stopnia realizacji założonych celów oraz podsumowanie efektów działań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024”, jakie miały miejsce w latach 2023-2024.

Podstawą tworzenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024 było planowanie strategiczne, które określa długoterminową wizję i misję gminy oraz wyznacza cele strategiczne. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd jest dokumentem strategicznym i nie stanowi przepisów prawa miejscowego. W dokumencie wyznaczono cele, kierunki i zadania, jakie powinien realizować samorząd w celu zachowania i poprawy stanu środowiska na terenie gminy Ujazd.

Wyboru priorytetów ekologicznych dokonano w oparciu o diagnozę stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie Gminy Ujazd, uwarunkowania zewnętrzne (obowiązujące akty prawne) i wewnętrzne, a także inne wymagania w zakresie jakości środowiska.

Zgodnie z powyższym w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024 wyznaczono następujące obszary, cele i kierunki interwencji:

1) Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Cel: Poprawa jakości powietrza

Kierunek interwencji:

- zwiększenie efektywności energetycznej i ograniczanie „niskiej emisji” z sektora komunalnego
- Zmniejszenie zanieczyszczeń z sektora transportowego
- Rozwój energetyki odnawialnej
- Działania inwestycyjne w obszarze redukcji emisji zanieczyszczeń z instalacji przemysłowych
- Monitoring i kontrola jakości powietrza

2) Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem

Cel: Poprawa stanu klimatu akustycznego

Kierunek interwencji:

- Ochrona środowiska przed hałasem oraz realizacja działań służących ograniczeniu emisji hałasu

3) Obszar interwencji: Gospodarowanie wodami

Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego i przeciwdziałanie skutkom suszy

Kierunek interwencji:

- Ograniczenie zasięgu i skutków powodzi oraz przeciwdziałanie skutkom suszy

Cel: Poprawa stanu wód

Kierunek interwencji:

→ Poprawa stanu ilościowego i jakościowego wód

4) Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Cel: Ochrona wód i racjonalne zarządzanie gospodarką wodną

Kierunek interwencji:

→ Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej

→ Racjonalne zarządzanie gospodarką wodną

5) Obszar interwencji: Gleby

Cel: Ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb adekwatnie do zagospodarowania

Kierunek interwencji:

→ Ochrona gleb o najlepszych walorach użytkowych i wartościowych z punktu widzenia przyrody, w tym ochrona gleb przed erozją wodną i wietrzną, rekultywacja i remediacja gruntów

6) Obszar interwencji: Gospodarowanie odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Cel: Zapobieganie powstawaniu odpadów, wykorzystanie odpadów w procesie recyklingu, odzysku, unieszkodliwiania odpadów oraz zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów

Kierunek interwencji:

→ Rozwój i utrzymanie systemu gospodarowania odpadami

→ Wyeliminowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów

7) Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe

Cel: Kształtowanie systemu przyrodniczego, ochrona krajobrazu i różnorodności biologicznej

Kierunek interwencji:

→ Wzmocnienie ochrony przyrody, w tym przywrócenie lub utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków

→ Poprawa stanu i wzmocnienie ochrony różnorodności biologicznej, w tym ochrona zagrożonych siedlisk i gatunków

Cel: Zwiększenie lesistości i zrównoważona gospodarka leśna

Kierunek interwencji:

→ Zwiększanie lesistości, poprawa zdrowotności i odporności drzewostanów oraz ochrona i renaturalizacja obszarów leśnych

Cel: Ochrona i rewaloryzacja krajobrazu kulturowego wsparciem dla ochrony środowiska przyrodniczego

Kierunek interwencji:

→ Zachowanie, odtwarzanie i polepszanie stanu obiektów zabytkowych wraz z ich otoczeniem

8) Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Cel: Zapobieganie wystąpieniu awarii oraz eliminacja i minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii

Kierunek interwencji:

→ Wzmocnienie skuteczności działań służb reagujących w przypadku wystąpienia poważnej awarii

9) Obszar interwencji: Edukacja ekologiczna

Cel: Podnoszenie świadomości ekologicznej i zmiana postaw i zachowań społecznych

Kierunek interwencji:

→ Kształtowanie postaw społecznych z wykorzystaniem środków masowego przekazu

W ramach w/w celów i kierunków interwencji nakreślonych w Programie Ochrony Środowiska dla gminy Ujazd na lata 2021-2024 wyznaczono łącznie 41 zadań własnych i 9 zadań monitorowanych określając w harmonogramie rzeczowo-finansowym podmiot odpowiedzialny, szacunkowe koszty wraz z terminem realizacji oraz możliwe źródła finansowania.

1.3 Metodyka opracowania

W pierwszym etapie opracowania Raportu z POŚ za lata 2023-2024 dokonano oceny i analizy stanu uwarunkowań środowiskowych w ramach poszczególnych komponentów. Drugi etap opracowania Raportu z POŚ za lata 2023-2024 obejmował ocenę realizacji przyjętych zadań i działań w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczonych z POŚ dla Gminy Ujazd.

Ocenę realizacji założeń „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024” odniesiono do poszczególnych, nakreślonych w Programie celów, kierunków interwencji i zadań. Przedstawiono ocenę realizacji zadań w latach 2023-2024 w rozbiciu na poszczególne lata wraz z określeniem poniesionych kosztów i jednostki realizującej. Należy jednak zaznaczyć, że wyznaczone cele i kierunki w POŚ w sposób ogólny przedstawiają zadania przyjęte do realizacji. Zadania te w większości wynikają z działań statutowych poszczególnych jednostek lub warunkowane są przepisami prawa w zakresie ustaw i rozporządzeń wykonawczych. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024 obowiązujący w okresie raportowania tj. 2023-2024 formułował zarówno konkretne działania i zadania przedstawione w harmonogramach rzeczowo-finansowych, gdzie zostały wskazane szacunkowe koszty i jednostki odpowiedzialne za realizację zadania oraz grupy działań ogólnych z punktu widzenia ochrony środowiska, w związku ze zidentyfikowanymi problemami na terenie Gminy Ujazd. Zatem w harmonogramie rzeczowo-finansowym przyjęto zadania miarodajne i realne do osiągnięcia, ponieważ miały one pokrycie m.in. w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Ujazd oraz Uchwałach Budżetowych. W związku z powyższym niniejszy Raport weryfikuje zarówno zadania przyjęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym, jak i zadania ogólne wyznaczone w ramach poszczególnych kierunków interwencji. Należy jednak zaznaczyć, że część zadań jest niemiarodajna i trudna do ustalenia, w związku z czym przedstawiono wszystkie zadania realizowane w latach 2023-2024 wpisujące się w poszczególne cele i kierunki programowe.

W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024 wyznaczono wskaźniki monitorowania stanu środowiska pozwalające na monitorowanie oceny realizacji POŚ w poszczególnych latach. W niniejszym Raporcie dokonano zestawienia wartości bazowych wskaźników przyjętych w POŚ ze stanem w latach 2023-2024.

Raport został opracowany na podstawie danych i informacji uzyskanych z: Urzędu Gminy Ujazd oraz innych jednostek, których działania były wpisane w harmonogram zadań w ramach Programu. W szczególności podstawą sporządzenia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd były:

- sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Ujazd za lata 2023 i 2024,
- sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Strzeleckiego za lata 2023 i 2024,
- raporty o stanie gminy za lata 2023-2024,
- raporty o stanie powiatu za lata 2023-2024,
- dane statystyczne pochodzące z Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego,
- raporty Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu,
- dane uzyskane z jednostek działających w zakresie ochrony środowiska (dane uzyskane na wniosek),
- uchwały, postanowienia, porozumienia, decyzje, pozwolenia, umowy pozyskane z Urzędu Gminy Ujazd i innych jednostek samorządowych.

2. Ocena i analiza uwarunkowań środowiskowych na terenie gminy Ujazd wraz z oceną realizacji zadań w poszczególnych obszarach interwencji w latach 2023-2024

2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Zgodnie z Ustawą Prawo ochrony środowiska [1] ocena jakości powietrza dokonywana jest przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ na poziomie województw) w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Roczna ocena jakości powietrza składa się z oceny poziomu substancji w powietrzu w strefach oraz klasyfikacji stref. Ocena poziomu substancji w powietrzu dokonywana jest w oparciu o Rozporządzenie w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [7]. Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów tj. ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin.

Na terenie gminy Ujazd GIOŚ w Warszawie nie wyznaczył żadnego punktu monitoringu jakości powietrza na przestrzeni lat 2023-2024. Najbliższa stacja pomiarowa monitoringu jakości powietrza znajduje się w Strzelcach Opolskich przy ul. Kard. Wyszyńskiego 12 monitorująca stężenia As, BaP(PM10), C₆H₆, Cd (PM10), Ni (PM10), Pb (PM10), PM10, PM_{2,5} oraz w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Bolesława Śmiałego 5 monitorująca stężenia BaP(PM10), C₆H₆, CO, NO₂, O₃, SO₂, PM10, PM_{2,5}.

Do oceny ogólnej jakości powietrza na obszarze gminy Ujazd Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Opolu wykorzystuje wyniki pomiarów ze stacji manualnych i automatycznych rozmieszczonych w różnych lokalizacjach na terenie woj. opolskiego. Główny Inspektor Ochrony Środowiska (na poziomie województw) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Zgodnie z klasyfikacją stref obszar gminy Ujazd znajduje się w strefie opolskiej. Wyniki klasyfikacji strefy ze względu na poziomy zanieczyszczeń w latach 2023-2024 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie opolskiej za lata 2023-2024 dla kryterium ochrony zdrowia

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń												
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM _{2,5}	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃
Kryterium ochrona zdrowia												
Rok 2023	A	A	A	A	A	A1 ²	A	A	A	A	C	A ¹
Rok 2024	A	A	A	A	A	A1 ²	A	A	A	A	C	A ¹

¹⁾ dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

²⁾ dla pyłu PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2023 i 2024, RWMS Opole, GIOŚ

Tabela 2. Klasyfikacja stref w ramach oceny jakości powietrza w strefie opolskiej za lata 2023-2024 dla kryterium ochrony roślin

Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń			
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹
Kryterium ochrona roślin			
Rok 2022	A	A	A
Rok 2023	A	A	A

¹ - dla ozonu – poziom celu długoterminowego strefa opolska uzyskała klasę D2

Objaśnienia: klasa A - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim za rok 2023 i 2024, RWMS Opole, GIOŚ

W latach 2023-2024 na podstawie oceny jakości powietrza oraz klasyfikacji stref województwa opolskiego stwierdzono na terenie gminy Ujazd dla kryterium ochrony zdrowia przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w PM10 oraz poziomu celu długoterminowego ozonu. W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza w odniesieniu do poziomu zanieczyszczenia pyłem. W roku latach 2023-2024 po raz kolejny nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10. Zarówno norma średnioroczna pyłu zawieszonego PM10, jak i liczba dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego dla stężeń 24-godzinnych, zostały dotrzymane na wszystkich stanowiskach pomiarowych na terenie województwa opolskiego.

Dla obszaru Gminy Ujazd do końca września 2023r. obowiązywał Program ochrony powietrza dla województwa opolskiego przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego Nr XX/193/2020 z dnia 28 lipca 2020 r. Od października 2023r. zaczął obowiązywać zaktualizowany Program ochrony powietrza dla województwa opolskiego przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego Nr LVII/592/2023 z dnia 26 września 2023r.

Działania zaplanowane do realizacji w Programie ochrony powietrza mają na celu uzyskanie maksymalnego efektu ekologicznego poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł, które w największy sposób oddziałują na wielkość stężeń substancji w powietrzu. Zgodnie z przeprowadzonymi analizami w zakresie wpływu poszczególnych źródeł emisji na wysokość stężeń substancji w powietrzu, głównymi kierunkami działań naprawczych powinna być redukcja emisji z sektora komunalno-bytowego (pochodzącej z indywidualnych systemów grzewczych). Wdrażanie założeń i działań określonych w POP podlega rocznemu raportowaniu w postaci Sprawozdań z realizacji POP, które są przygotowywane na szczeblu gminnym oraz powiatowym.

W ramach realizacji działań ujętych w Programie ochrony powietrza, Burmistrz Ujazdu w latach 2023-2024 sporządził i przekazał do Marszałka Województwa Opolskiego sprawozdania z realizacji POP, w których przedstawiono realizację następujących działań w zakresie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza:

ROK 2023:

- 1) w zakresie kierunku „Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych” – realizowano działania zmierzające do likwidacji ogrzewania indywidualnego wykorzystującego paliwo stałe i zastąpienia go ogrzewaniem bezemisyjnym lub niskoemisyjnym. W ramach działania zlikwidowano 66 szt. kotłów na paliwo stałe i zainstalowano ogrzewanie gazowe (3 instalacje), ogrzewanie na pellet (6 instalacji) pompę ciepła (11 instalacji), panele solarne (2 instalacje), system off-grid (2 instalacje) oraz panele fotowoltaiczne (6 instalacji). Koszt realizacji działania wyniósł 948 284,32 zł, z czego dofinansowanie gminy wyniosło 108 700,98 zł, a pozostałe 839 583,34 zł to udział własny Beneficjentów;
- 2) w ramach kierunku „Prowadzenie edukacji ekologicznej (ulotki, imprezy, akcje edukacyjne, audycje, konferencje, działania informacyjne i szkoleniowe) związanej z ochroną powietrza” – gmina Ujazd wraz ze swoimi jednostkami organizacyjnymi prowadziła liczne działania edukacyjnego, które swym zasięgiem objęły 11 placówek oświatowych. Przeprowadzono łącznie 3 kampanie edukacyjne, 3 akcje szkolne i przygotowano 4 różnorodne zestawy materiałów edukacyjnych. Działania edukacyjne objęły blisko 1000 osób na terenie gminy Ujazd. Łączne koszty poniesione na działania edukacyjne wyniosły 14 940,85, w dofinansowanie WFOŚiGW wyniosło 9 471,00, a wkład własny gminy Ujazd wyniósł 3436,26 zł. Szczegółowy wykaz działań edukacyjnych związanych z ochroną powietrza przeprowadzonych w gminie Ujazd znajduje się w rozdziale 2.11;
- 3) w ramach kierunku „Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów” – pracownicy Urzędu Miejskiego w Ujeździe przeprowadzili łącznie 30 kontroli w zakresie przestrzegania wymagań określonych w tzw. uchwale antysmogowej, o której mowa w art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;

- 4) w ramach działania naprawczego „Informacja o zagrożeniu złą jakością powietrza” – Gmina Ujazd opublikowała 1 komunikat na stronie internetowej Gminy wraz z odwołaniem do portalu jakości powietrza GIOŚ w sprawie złej jakości powietrza;
- 5) w ramach działania naprawczego „Aktualizacja bazy danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych” – Gmina Ujazd zaktualizowała 1 bazę danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych;
- 6) w ramach działania naprawczego „Aktualizacja bazy danych o podmiotach wykonujących działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej” – Gmina Ujazd zaktualizowała 1 bazę danych o podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz uwzględniła je w dokumentach strategicznych i obronnych gminy;
- 7) w ramach działania naprawczego „Kontrola instalacji spalania paliw stałych” – jak wskazano powyżej pracownicy Urzędu Miejskiego w Ujeździe przeprowadzili łącznie 30 kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw;
- 8) w ramach działania naprawczego „Prowadzenie akcji informacyjnej o wymaganiach uchwały antysmogowej oraz niewłaściwego postępowania z odpadami” – Gmina Ujazd prowadziła akcje edukacyjne dotyczące postępowania z odpadami oraz informowała mieszkańców o wymaganiach określonych w uchwale antysmogowej województwa polskiego.

ROK 2024:

- 1) w zakresie kierunku „Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych” – realizowano działania zmierzające do likwidacji ogrzewania indywidualnego wykorzystującego paliwo stałe i zastąpienia go ogrzewaniem bezemisyjnym lub niskoemisyjnym. W ramach działania zlikwidowano 23 szt. kotłów na paliwo stałe i zainstalowano ogrzewanie gazowe (1 instalacja), ogrzewanie na pellet (16 instalacji), pompę ciepła (6 instalacji), oraz panele fotowoltaiczne (5 instalacji). Koszt realizacji działania wyniósł 557 519,17 zł, z czego dofinansowanie gminy wyniosło 90 999,99 zł, a pozostałe 466 519,18 zł to udział własny Beneficjentów;
- 2) w ramach kierunku „Prowadzenie edukacji ekologicznej (ulotki, imprezy, akcje edukacyjne, audycje, konferencje, działania informacyjne i szkoleniowe) związanej z ochroną powietrza” – gmina Ujazd wraz ze swoimi jednostkami organizacyjnymi prowadziła liczne działania edukacyjnego, które swym zasięgiem objęły 11 placówek oświatowych. Przeprowadzono łącznie 3 kampanie edukacyjne, 9 akcji szkolnych i przygotowano 3 różnorodne zestawy materiałów edukacyjnych. Łączne koszty poniesione na działania edukacyjne wyniosły 984,95 zł. Szczegółowy wykaz działań edukacyjnych związanych z ochroną powietrza przeprowadzonych w gminie Ujazd znajduje się w rozdziale 2.11;
- 3) w ramach kierunku „Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów” – pracownicy Urzędu Miejskiego w Ujeździe przeprowadzili łącznie 61 kontroli w zakresie przestrzegania wymagań określonych w tzw. uchwale antysmogowej, o której mowa w art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska oraz 7 kontroli w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach nieprzeznaczonych;
- 4) w ramach działania naprawczego „Informacja o zagrożeniu złą jakością powietrza” – Gmina Ujazd opublikowała 1 komunikat na stronie internetowej Gminy wraz z odwołaniem do portalu jakości powietrza GIOŚ w sprawie złej jakości powietrza;
- 5) w ramach działania naprawczego „Aktualizacja bazy danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych” – Gmina Ujazd zaktualizowała 1 bazę danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych;
- 6) w ramach działania naprawczego „Aktualizacja bazy danych o podmiotach wykonujących działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej” – Gmina Ujazd zaktualizowała 1 bazę danych o podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz uwzględniła je w dokumentach strategicznych i obronnych gminy;
- 7) w ramach działania naprawczego „Prowadzenie akcji informacyjnej o wymaganiach uchwały antysmogowej oraz niewłaściwego postępowania z odpadami” – Gmina Ujazd prowadziła akcje

edukacyjne dotyczące postępowania z odpadami oraz informowała mieszkańców o wymaganiach określonych w uchwale antysmogowej województwa opolskiego.

Dnia 1 listopada 2017r. na terenie całego województwa opolskiego zaczęła obowiązywać Uchwała „antysmogowa” Nr XXXII/367/2017 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 września 2017r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Dnia 30 listopada 2021 r. Sejmik Województwa Opolskiego podjął uchwałę nr XXXVI/368/2021 zmieniającą uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Katalog paliw zakazanych do stosowania w domowych urządzeniach grzewczych został rozszerzony o torf i produkty produkowane z jego wykorzystaniem. Dodatkowo rozszerzono zakaz dotyczący spalania paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem mułów lub flotokonzentratów węglowych o mieszanki i produkty produkowane z ich wykorzystaniem. W związku z powyższym:

- Od 1 stycznia 2030 r. uchwała zakłada zakaz używania „kopciuchów”, tj. urządzeń grzewczych niespełniających wymagań w zakresie sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 3, 4 lub 5 według normy PN-EN 303-5:2012;
- Od 1 stycznia 2032 r. użytkowane mogą być wyłącznie instalacje spełniających wymagania w zakresie sprawności cieplnej i emisji zanieczyszczeń określonych dla klasy 5 lub ekoprojektu;
- miejscowe ogrzewacze pomieszczeń na paliwo stałe (tj. kominki rekreacyjne) od 1 stycznia 2036 r. muszą spełniać warunki emisyjności dla pyłu określone w dyrektywie ekoprojektu.

Największe zanieczyszczenie powietrza w gminie pochodzi przede wszystkim z niskiej emisji czyli z indywidualnych systemów grzewczych opalanych głównie paliwami stałymi. Aby poprawić stan jakości powietrza którym oddychamy, Gmina Ujazd od 2019 roku udziela dotacji celowych z własnego budżetu na dofinansowanie zadań mających na celu wymianę przez mieszkańców gminy Ujazd urządzeń grzewczych opalanych węglem na instalacje o mniejszej emisji zanieczyszczeń do powietrza (Uchwała Nr XXXIX.255.2021 Rady Miejskiej w Ujeździe z dnia 30 listopada 2021 roku wraz ze zmianą Uchwałą Nr LII.354.2022 Rady Miejskiej w Ujeździe z dnia 28 listopada 2022r.). Wysokość dotacji wynosi 4 000,00 zł (6 000,00 zł w przypadku równoczesnej wymiany źródła ogrzewania i montażu instalacji fotowoltaicznej), jednak nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowanych.

W 2023 roku z dofinansowania skorzystało 30 wnioskodawców, w tym:

- 6 wniosków obejmowało montaż instalacji fotowoltaicznej;
- 2 wnioski dotyczyły instalacji kolektorów słonecznych;
- 2 wnioski zostały złożone na instalację fotowoltaiczną typu Off-Grid do podgrzewania wody użytkowej;
- 11 wniosków dotyczyło instalacji pompy ciepła;
- 6 wniosków dotyczyło wymiany istniejącego pieca na pellet,
- 3 wniosków dotyczyły montażu ogrzewania gazowego.

W 2024 roku z dofinansowania skorzystało 28 wnioskodawców z czego:

- 5 wniosków obejmowało montaż instalacji fotowoltaicznej;
- 6 wniosków dotyczyło instalacji pompy ciepła;
- 16 wniosków dotyczyło wymiany istniejącego pieca na pellet,
- 1 wniosek dotyczył montażu ogrzewania gazowego.

Na podstawie zawartego w dniu 15.02.2021 roku porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu w Gminie powstał punkt konsultacyjno-informacyjny Programu priorytetowego Czyste Powietrze. Celem programu jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji

gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych poprzez dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez uprawnionych beneficjentów.

Punkt służy mieszkańcom w zakresie:

- udzielania informacji o Programie osobom zainteresowanym złożeniem wniosku o dofinansowanie Programu oraz o warunkach łączenia dofinansowania przedsięwzięć z innymi programami finansowanymi ze środków publicznych;
- wsparcia wnioskodawców w zakresie przygotowania i składania wniosków o dofinansowanie pod kątem spełnienia wymagań określonych w Programie;
- pomocy wnioskodawcom przy rozliczeniu przyznanego dofinansowania, w tym przy poprawnym wypełnianiu wniosku o płatność oraz kompletowaniu wymaganych załączników.

W ramach funkcjonowania punktu informacyjno-konsultacyjnego do WFOŚiGW w Opolu w 2023r. złożono 31 wniosków o dofinansowanie, natomiast w 2024r. złożono 41 wniosków o dofinansowanie.

W 2023r. Gmina Ujazd w partnerstwie z gminami Bierawa i Leśnica realizowała projekt pn. „Likwidacja i wymiana źródeł ogrzewania na ekologiczne w gminie Ujazd, Bierawa i Leśnica”. Projekt swym zakresem obejmował zarówno likwidację indywidualnych źródeł ciepła w jednorodzinnych i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych poprzez ich przyłączenie do sieci gazowej (w lokalizacjach w których jest to możliwe oraz uzasadnione technicznie i ekonomicznie) i wymianę nieefektywnych energetycznie źródeł na źródła bardziej ekologiczne (w tym zasilane biomasą). W projekcie uwzględniono zastosowanie OZE w postaci pomp ciepła (jako źródła podstawowe w niektórych budynkach) oraz paneli fotowoltaicznych (jako dodatkowe źródła w niektórych budynkach). Dofinansowane w kwocie 244 916,21 zł dla części Gminy Ujazd, obejmowało likwidację 39 źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych zarządzanych przez wspólnoty oraz 25 wymienionych źródeł ciepła w budynkach jednorodzinnych. Dla właścicieli budynków jednorodzinnych przewidziano dofinansowanie w wysokości 10.400,00 zł, z czego 4.028,70 zł pochodziło ze środków UE, a 6.371,30 zł ze środków budżetu gminy Ujazd, natomiast dla budynku wspólnoty dofinansowanie wyniosło 327.299,62 zł, z czego wkład UE wyniósł 126.787,69 zł a dotacja z budżetu gminy 200.511,93 zł. W ramach projektu w 2023 r. wymieniono 11 nie ekologicznych źródeł ciepła.

W 2024r. Gmina Ujazd zawarła umowę nr 14/GT/2024 na opracowanie SWI oraz wniosku o dofinansowanie dla projektu „Partnerstwo na rzecz zrównoważonej mobilności i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w subregionie kędzierzyńsko-kozielskim”. W dniu 23.08.2024 r. został złożony wniosek o dofinansowanie projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszy Europejskich dla Opolskiego 2021-2027. Na przedmiotowe zadanie Gmina zamierza ponieść wydatek w kwocie 3 253 100,24 zł, z czego dofinansowanie jest na poziomie 2 765 135,20 zł. Zadanie planowane jest do realizacji do lutego 2027 r.

Zgodnie z otrzymaną informacją Starosta Strzelecki w latach 2023-2024 wydał 1 decyzję ustalającą wymagania dla eksploatacji instalacji położonej na terenie gminy Ujazd, na podstawie art. 154 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.). Decyzję tą wydano dla zakładu MonoSol Poland Sp. z o. o., w Zimnej Wódce, ul. Europejska 7. Decyzja dotyczyła wymagań eksploatacji instalacji energetycznego spalania paliwa - kotła Nr 2 o mocy 1,425 MW.

W latach 2023-2024 Starosta Strzelecki wydał 1 nową decyzję na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza dla zakładu BITO Technika Magazynowa Sp. z o.o. w Zimnej Wódce.

Zgodnie z otrzymaną informacją Marszałek Województwa Opolskiego w latach 2023-2024 nie wydawał żadnych pozwoleń i decyzji na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, w tym również zmian istniejących decyzji dla zakładów zlokalizowanych na terenie gminy Ujazd.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” w latach 2023-2024.

Tabela 3. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Udzielenie dotacji celowej ze środków budżetu gminy Ujazd na dofinansowanie zadań służących ochronie powietrza - wymiana kotłów węglowych na kotły spełniający wymagania V klasy i ekoprojektu oraz ograniczenie emisji spalin do powietrza	2023	948 284,32, w tym dotacja gminy 108 700,98 (Gmina Ujazd+mieszkańcy)
2.	Likwidacja i wymiana źródeł ogrzewania na ekologiczne w gminie Ujazd, Bierawa i gminie Leśnica	2023	420 899,62 (Gmina Ujazd)
3.	Remont pokrycia dachowego w oddziale przedszkolnym w Sieronowicach i Jaryszowie	2023	41 650,00 (Gmina Ujazd)
4.	Udzielenie dotacji celowej ze środków budżetu gminy Ujazd na dofinansowanie zadań służących ochronie powietrza - wymiana kotłów węglowych na kotły spełniający wymagania V klasy i ekoprojektu oraz ograniczenie emisji spalin do powietrza	2024	557 519,17, w tym dotacja gminy 90 999,99 (Gmina Ujazd+mieszkańcy)
5.	Prowadzenie edukacji ekologicznej (ulotki, imprezy, akcje edukacyjne, audycje, konferencje, działania informacyjne i szkoleniowe) związanej z ochroną powietrza	2024	984,95 (Gmina Ujazd)
6.	Partnerstwo na rzecz zrównoważonej mobilności miejskiej i ograniczenie gazów cieplarnianych w Subregionie Kędzierzyńsko – Strzeleckim (opracowanie wniosku SWI o dofinansowanie)	2024	36 777,00 (Gmina Ujazd)
7.	Wydatki związane z ochroną powietrza, zakup tablicy multimedialnej, promocja Programu "Czyste Powietrze" w radio, zakup materiałów	2024	21 750,67 (Gmina Ujazd)
8.	Udzielenie dotacji celowej ze środków budżetu gminy Ujazd na dofinansowanie zadań służących ochronie powietrza - wymiana kotłów węglowych na kotły spełniający wymagania V klasy i ekoprojektu oraz ograniczenie emisji spalin do powietrza	2024	674 400,77 w tym dotacja gminy 106 999,99 (Gmina Ujazd+mieszkańcy)

2.2 Zagrożenie hałasem

Na układ komunikacyjny gminy Ujazd składają się drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Sieć komunikacji drogowej stanowią zatem:

- drogi krajowe o łącznej długości ok. 24 km, tj.:
  - autostrada A4 z dwoma węzłami komunikacyjnymi: „Olszowa” i „Nogowczyce”
  - DK nr 40 – relacji Kędzierzyn-Koźle – Ujazd – Pyskowice (docelowo droga klasy głównej G, a dla obejścia miasta Ujazd droga klasy głównej o ruchu przyspieszonym GP)
  - DK nr 88 – relacji Opole – Gliwice (docelowo droga klasy głównej o ruchu przyspieszonym GP);
- drogi wojewódzkie o łącznej długości ok. 6 km tj.
  - DW nr 426 relacji Zawadzkie – Strzelce Opolskie – Olszowa – Zalesie Śląskie – Kędzierzyn-Koźle (docelowo droga klasy głównej G);
- drogi powiatowe o łącznej długości ok. 40 km, tj.:
  - DP nr 1412 O Błotnica Dolna - Olszowa, droga klasy lokalnej L;
  - DP nr 1439 O Zalesie - Olszowa, droga klasy lokalnej L;
  - DP nr 1440 O Klucz-DP 14550, droga klasy lokalnej L;
  - DP nr 1441 O Zimna Wódka – Jaryszów, droga klasy lokalnej L;
  - DP nr 1442 O Nogowczyce – Balcarzowice, droga klasy lokalnej L;
  - DP nr 1455 O Olszowa – Ujazd, docelowo droga klasy zbiorczej Z;
  - DP nr 1457 O Ujazd - Niezdrowice – granica woj. śląskiego (Pławniowice), docelowo droga klasy zbiorczej Z;

- DP nr 1458 O Ujazd – Kędzierzyn Koźle, docelowo droga klasy zbiorczej Z;
  - DP nr 1461 O Sieroniuwice – Ujazd, droga klasy zbiorczej Z, docelowo klasy głównej G;
  - DP nr 1466 O Błotnica Strzelecka – Sieroniuwice, droga klasy lokalnej L;
- drogi gminne o łącznej długości 46,192 km, w tym:
- na terenie miejskim – 7,269 km (6,819 km o nawierzchni utwardzonej, 0,450 km o nawierzchni nieutwardzonej)
  - na terenie wiejskim – 38,923 km (36,787 km o nawierzchni utwardzonej, 2,136 km o nawierzchni nieutwardzonej).

Przez gminę Ujazd przebiega linia kolejowa E30 nr 137 relacji Legnica – Kędzierzyn-Koźle – Gliwice – Katowice (Podsudecka Magistrala Kolejowa) oraz linia kolejowa nr 199 relacji Rudziniec Gliwicki – Kędzierzyn-Koźle. Tory obu linii przebiegają równolegle przez tereny kompleksu leśnego wsi Niezdrowice. Linia kolejowa nr 137 została zakwalifikowana przez Biuro Eksploatacji spółki PKP Polskie Linie Kolejowe jako „linia o priorytecie towarowym”, natomiast linia nr 199 jest linia o znaczeniu państwowym. Na odcinku przebiegającym przez Gminę Ujazd nie występują przystanki, stacje lub posterunki na w/w liniach kolejowych.

Zgodnie z art. 117 *Ustawy Prawo ochrony środowiska [1]* oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie Gminy Ujazd w latach 2023-2024 GIOŚ nie wyznaczył punktów monitoringu hałasu komunikacyjnego.

Na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska sporządza się Strategiczne mapy hałasu (dawniej mapy akustyczne) zgodnie z art. 118 *Ustawy Prawo ochrony środowiska [1]*. Strategiczne mapy hałasu są sporządzane przez zarządzających głównymi drogami, głównymi liniami kolejowymi lub głównymi lotniskami oraz przez prezydentów miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, w oparciu o dane dotyczące poprzedniego roku kalendarzowego oraz są niezwłocznie zamieszczane na ich stronach internetowych. Mapy sporządza się co 5 lat, w terminie do 30 czerwca.

W latach 2021-2022 miała miejsce IV edycja opracowania strategicznych map hałasu dla miast o liczbie mieszkańców większej niż 100 tysięcy, głównych dróg, głównych linii kolejowych oraz głównych lotnisk.

Zgodnie z informacją Zarządu Dróg Powiatowych w Strzelcach Opolskich dla żadnej z dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy Ujazd nie zostały opracowane Strategiczne Mapy Hałasu.

Zgodnie z informacją Zarządu Dróg Wojewódzkich w Opolu dla żadnej z dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Ujazd nie zostały opracowane Strategiczne Mapy Hałasu.

Zgodnie z informacją Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oddział Opole opracowaniem Strategicznych Map Hałasu objęto 3 odcinki autostrady A4: odcinek 41014 węzeł Krapkowice (ul. Transportowa DW423) / węzeł Kędzierzyn-Koźle (ul. Stara Kuźnia DW426), odcinek 41015 węzeł Kędzierzyn-Koźle (ul. Stara Kuźnia DW426) / węzeł Strzelce Opolskie (DK88) oraz odcinek węzeł Strzelce Opolskie (DK88) / węzeł Łany (ul. Pyskowska DK40). W ramach strategicznych map hałasu opracowano warstwę terenów o ustalonych poziomach dopuszczalnych hałasu z odniesieniem do zapisów obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego oraz pism zawierających dane dotyczące faktycznego zagospodarowania terenów, sporządzonych przez poszczególne Urzędy Gmin w 2021r. Na terenie gminy Ujazd tereny te w aspekcie przebiegu autostrady A4 zidentyfikowano w m. Olszowa, Zimna Wódka, Jaryszów, Sieroniuwice i Nogowczyce. Analiza przekroczeń wskaźnika L_{DWN} wykazała:

- dla autostrady A4 – występowanie terenów z przekroczeniami hałasu względem zabudowy chronionej w rejonie m. Olszowa oraz nieznacznej powierzchni terenów w rejonie m. Nogowczyce i Jaryszów.

Zgodnie z otrzymaną informacją WIOŚ w Opolu przeprowadził w latach 2023-2024 1 kontrolę planową w oparciu o dokumentację w zakresie emisji hałasu na terenie zakładu zlokalizowanego na terenie gminy Ujazd.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Zagrożenie hałasem” w latach 2023-2024.

Tabela 4. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie zagrożenia hałasem w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Przebudowa drogi gminnej ul. Kościelnej w Sieronowicach (dokumentacja)	2023	30 750,00 (Gmina Ujazd)
2.	Przebudowa drogi gminnej ul. Kościelnej w Sieronowicach	2023	126 977,08 (Gmina Ujazd)
3.	Budowa dróg na osiedlu Piaski w Ujeździe	2023	1 261 158,92 (Gmina Ujazd)
4.	Montaż radarowego wyświetlacza prędkości - Ujazd ul. Chrobrego	2024	23 985,00 (Gmina Ujazd)
5.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej 1455 O Olszowa -Ujazd	2023	1 538 740,04 w tym wkład gminy 1 053 944,00 (Powiat Strzelecki)
6.	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1441 o Zimna Wódka-Jaryszów w miejscowości Jaryszów ul.1 Maja –wraz z dokumentacją projektową	2023	721 225,14 w tym wkład gminy 152 100,81 (Powiat Strzelecki)
7.	Rozbudowa drogi poprzez budowę chodnika w ciągu drogi powiatowej 1457 o Ujazd-Niezdrowice – granica województwa śląskiego (Pławniowice) w miejscowości Niezdrowice ul. Wiejska – wraz z dokumentacją	2023	60 639,00 w tym wkład gminy 30 319,00 (Powiat Strzelecki)
8.	Przebudowa nawierzchni jezdni drogi powiatowej 1455 O Olszowa – Ujazd w miejscowości Stary Ujazd ul. Główna	2023	71 286,81 w tym wkład gminy 35 643,40 (Powiat Strzelecki)
9.	Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej 1461 O Sieronowice - Ujazd na odcinku Jaryszów – Ujazd	2024	126 349,00, w tym dotacja gminy 125 801,50 (Powiat Strzelecki)
10.	Budowa drogi gminnej w Olszowej - działka Nr 116/9	2024	1 047 945,48 (Gmina Ujazd)
11.	Przebudowa dróg gminnych w miejscowości Stary Ujazd	2024	1 531 152,75 (Gmina Ujazd)
12.	Przebudowa i rozbudowa drogi gminnej Nr 105763 O ul. Kościelnej	2024	24 306,90 (Gmina Ujazd)
13.	Budowa ścieżki rowerowej Ujazd - Sławięcice	2024	56 000,00 (Gmina Ujazd)
14.	Budowa dróg na osiedlu Piaski w Ujeździe	2024	971 394,79 (Gmina Ujazd)
15.	Remont nawierzchni ul. Kwiatowej wraz z budową zatoki parkingowej	2024	28 900,00 (Gmina Ujazd)
16.	Przebudowa nawierzchni drogi powiatowej 1455 O Olszowa -Ujazd	2024	306 266,17 w tym wkład gminy 153 333,08 (Powiat Strzelecki)
17.	Budowa brakującego odcinka chodnika w ciągu drogi powiatowej 1442 O Nogowczyce - Balcarzowice ul. 1 Maja	2024	16 605,00 w tym wkład gminy 8 302,50 (Powiat Strzelecki)
18.	Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej 1441 o Zimna Wódka-Jaryszów w miejscowości Jaryszów ul.1 Maja –wraz z dokumentacją	2024	19 748,85 (Powiat Strzelecki)

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
	projektową		
19.	Budowa ekranów akustycznych w ciągu drogi krajowej nr 88 w miejscowości Sieronowice - ul. Strzelecka 6 i 7	2023-2024	856 990,00 (GDDKiA oddział Opole)

2.3 Pola elektromagnetyczne

Źródłem promieniowania jest każde urządzenie (każda instalacja), w którym następuje przepływ prądu np. sieci energetyczne w tym linie wysokiego napięcia, stacje radiowe i telewizyjne, stacje bazowe i telefony telefonii komórkowej, radiotelefony, CB-radio, urządzenia radiowo-nawigacyjne, urządzenia elektryczne wykorzystywane w domu itp. Znaczące oddziaływanie na środowisko pól elektromagnetycznych występuje: w paśmie 50 Hz od sieci i urządzeń energetycznych oraz w paśmie od 300 MHz do 40000 MHz od urządzeń radiokomunikacyjnych, radiolokacyjnych i radionawigacyjnych. Największy udział mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii (antena sektorowa służy do komunikacji z telefonem komórkowym, natomiast antena radiolinii służy do komunikacji między stacjami bazowymi).

W gminie Ujazd brak znaczących źródeł promieniowania elektromagnetycznego. Zasięgi występowania pól elektromagnetycznych o wartościach wyższych od dopuszczalnych w otoczeniu anten stacji bazowych telefonii komórkowych są zależne od mocy doprowadzonej do tych anten i charakterystyk promieniowania tych anten. W otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowej pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych od dopuszczalnych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten i na wysokości ich zainstalowania.

Największy udział w emisji pól elektromagnetycznych mają stacje bazowe telefonii komórkowej ze swoimi antenami sektorowymi i antenami radiolinii. Poniżej, w tabeli przedstawiono wykaz stacji radiokomunikacyjnych zlokalizowanych na obszarze gminy Ujazd w latach 2023-2024.

Tabela 5. Wykaz stacji radiokomunikacyjnych zlokalizowanych na obszarze gminy Ujazd w latach 2023-2024

LP.	Miejscowość	Ulica	Numer stacji	Operator
1	Ujazd	ul. Powstańców Śląskich	STR5002	P4 Sp. z o.o.
2	Ujazd	ul. Powstańców Śląskich (wieża Oczyszczalnia ścieków)	BT24197	Polkomtel Sp. z o.o.
3	Ujazd	ul. Powstańców Śląskich (wieża Oczyszczalnia ścieków)	5860 (37225N!)	Orange Polska S.A.
4	Ujazd	ul. Powstańców Śląskich (wieża Oczyszczalnia ścieków)	37225N!	T-Mobile Polska S.A.
5	Jaryszów	dz. nr 437 (przy A4)	STR5004	P4 Sp. z o.o.
6	Nogowczyce	Nogowczyce 79	37100N!	Orange Polska S.A.
7	Nogowczyce	Nogowczyce 79	53100 (37100N!)	T-Mobile Polska S.A.
8	Nogowczyce	ul. Lipowa 24	BT22084	Polkomtel Sp. z o.o.
9	Zimna Wódka	ul. Europejska 8	56554 (37697N!)	T-Mobile Polska S.A.
10	Zimna Wódka	ul. Europejska 8	37697N!	Orange Polska S.A.
11	Olszowa	działka nr 245/3 245	BT22506	Polkomtel Sp. z o.o.
12	Olszowa	dz. nr 230/3 (przy A4)	STR6001	P4 Sp. z o.o.
13	Olszowa	Europejska 6, 308/2	37013N!	T-Mobile Polska S.A.
14	Olszowa	Europejska 6, 308/2	11743 (37013N!)	Orange Polska S.A.

Źródło: <http://beta.btsearch.pl/>; stan na grudzień 2025r.

Monitoring pól elektromagnetycznych w środowisku prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska w sposób ujednolicony dla całego kraju od

2008 roku. Obecnie obowiązujące poziomy dopuszczalne, według Rozporządzenia z dnia 17 grudnia 2019r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [8], wynoszą dla wysokich częstotliwości od 28 V/m do 61 V/m. Od 2021 roku monitoring pól elektromagnetycznych prowadzony jest zgodnie z powyższym rozporządzeniem. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego.

Na terenie gminy Ujazd GIOŚ w latach 2023-2024 wyznaczył 1 punkt monitoringu pól elektromagnetycznych w Ujeździe przy Placu 1-Maja. Zmierzony poziom natężenia PEM w analizowanym punkcie wyniósł <0,5 V/m. Wartość wskaźnika poziomu emisji pól elektromagnetycznych WME wyniosła 0,06.

W 2023r. GIOŚ na terenie województwa opolskiego prowadził monitoring pól elektromagnetycznych w 34 punktach. Średnia arytmetyczna natężenia PEM dla województwa opolskiego w 2023 roku wyniosła 0,67 V/m, przy poziomie dopuszczalnym wynoszącym 28 V/m. Zmierzone wartości średnie, w podziale na poszczególne typy obszarów, na terenie których prowadzi się pomiary PEM w ramach państwowego monitoringu środowiska kształtowały się następująco: dla stałej sieci monitoringu – 0,80 V/m, a dla monitoringu badawczego – 0,29 V/m.

W 2024r. GIOŚ na terenie województwa opolskiego prowadził monitoring pól elektromagnetycznych w 34 punktach. Średnia arytmetyczna natężenia PEM dla województwa opolskiego w 2024 roku wyniosła 0,91 V/m, przy poziomie dopuszczalnym wynoszącym 28 V/m. Zmierzone wartości średnie, w podziale na poszczególne typy obszarów, na terenie których prowadzi się pomiary PEM w ramach państwowego monitoringu środowiska kształtowały się następująco: dla stałej sieci monitoringu – 1,09 V/m, a dla monitoringu badawczego – 0,31 V/m.

Punkty pomiarowe PEM, wyniki pomiarów wraz z charakterystyką i parametrami instalacji publikowane są na specjalnej stronie internetowej pod adresem: <https://si2pem.gov.pl/>.

Ochrona środowiska przed polami elektromagnetycznymi (PEM), na podstawie art. 121 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* [1], polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych w granicy poziomów dopuszczalnych, a w przypadku ich przekroczenia, na ich zmniejszeniu. Zadania w tym zakresie Inspekcja Ochrony Środowiska realizuje przeprowadzając kontrole w terenie podmiotów prowadzących instalacje oraz użytkowników urządzeń emitujących pola elektromagnetyczne w środowisku, podczas których, w uzasadnionych przypadkach, wykonywane są pomiary oraz kontrole dokumentacyjne, polegające na analizie sprawozdań z pomiarów wykonanych przez podmioty, które są obowiązane do ich przekazywania Wojewódzkim Inspektorom Ochrony Środowiska na podstawie art. 122a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* [1].

W latach 2023-2024 zgodnie z przekazaną informacją WIOŚ w Opolu na terenie gminy Ujazd przeprowadził łącznie 4 kontrole planowe, oparte na analizie dokumentacyjnej. Nie stwierdzono żadnych naruszeń.

2.4 Gospodarowanie wodami

Wody podziemne

Na obszarze gminy Ujazd występują cztery poziomy wodonośne: czwartorzędowy, trzeciorzędowy, dolnotriasowy oraz dolnokarboński. Struktura geologiczna oraz warunki tektoniczne, w tym uskok Toszka, decydują o ich rozmieszczeniu i izolacji. Poziom czwartorzędowy, obecny na całym obszarze gminy, cechuje się dużą zmiennością wydajności (10-30 m³/h), a jego zasilanie odbywa się głównie poprzez infiltrację opadową i rzeczną. W południowej i centralnej części gminy dominują wody trzeciorzędowe, występujące na głębokości 50-75 m p.p.t., pod ciśnieniem hydrostatycznym. Wydajność tego poziomu sięga 120 m³/h, jednak wody wykazują podwyższoną zawartość magnezu i siarczanów. W północnej części gminy występują wody dolnego triasu na głębokości 10-kilkudziesięciu metrów, o wydajności do 100 m³/h. Poziom dolnokarboński, obecny w rejonie Ujazdu, ma charakter szczelinowy, a jego zasobność zależy od stopnia

spękania podłoża skalnego. Z uwagi na właściwości hydrogeologiczne oraz potencjalne zagrożenia dla zasobów wodnych, na terenie gminy Ujazd wyodrębniono dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP): nr 335 - Krapkowice – Strzelce Opolskie, nr 332 - Subniecka Kędzierzyńsko-Głubczycka.

Obszar gminy Ujazd położony jest w całości w granicach jednolitej części wód: GW6000128 o nr. 128, GW6000110 o nr. 110 i GW6000127 o nr. 127. Poniżej, przedstawiono charakterystykę i ocenę stanu JCWPd wraz z celami środowiskowymi zgodnie z *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry i jego aktualizacją (IIaPGW)*

Tabela 6. Charakterystyka i ocena stanu JCWPd na obszarze Gminy Ujazd

L. p.	Jednolita część wód podziemnych (JCWPd)**		Lokalizacja			Ocena stanu z IIaPGW*		Ocena nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wyznaczony cel środowiskowy oraz termin osiągnięcia	Derogacje
	Europejski kod JCWPd	Nazwa JCWPd	Region wodny	Nazwa dorzecza	RZGW	ilość.	chem.			
1.	GW6000128	128	Górnej Odry	Dorzecze Odry	Gliwice	dobry	dobry	zagrożona ilościowo i chemiczne	Osiągnięcie dobrego stanu ilościowego i chemicznego do 2027r.	-
2.	GW6000110	110	Górnej Odry	Dorzecze Odry	Gliwice	dobry	dobry	zagrożona chemicznie	Osiągnięcie dobrego stanu ilościowego i chemicznego do 2027r.	-
3.	GW6000127	127	Górnej Odry	Dorzecze Odry	Gliwice	dobry	słaby	zagrożona chemicznie	Osiągnięcie dobrego stanu ilościowego i chemicznego do 2027r.	odstępstwo czasowe (art. 4.4 RDW), realizacja celów po 2027r.

* Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MG MiżŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)

** według nowego podziału na 172 JCWPd

Źródło: Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (IIaPGW)

W latach 2023-2024 prowadzono monitoring diagnostyczny i operacyjny jakości wód podziemnych w obrębie ww. JCWPd. Na terenie gminy Ujazd zlokalizowano 1 punkt monitoringu w m. Grzeboszowice, w którym stwierdzono wody klasy IV. W tabeli poniżej przedstawiono wyniki monitoringu operacyjnego za rok 2024.

Tabela 7. Wyniki oceny jakości wód podziemnych monitoringu operacyjnego na terenie JCWPd 127, 128 i 110

Lp.	JCWPd	Miejscowość/gmina	Typ ośrodka	Stratygrafia	Użytkowanie terenu	Klasa końcowa
1.	110	Zawada/Turawa	porowy	Czwartorzęd	Lasy	IV
2.	110	Świbie/Wielowieś	szczelinowo-krasowy	Trias dolny	Grunty orne	IV
3.	110	Kalety/Kalety	szczelinowo-krasowy	Trias dolny + środkowy	Zabudowa wiejska	III
4.	110	Tarnowskie Góry/Tarnowskie Góry	porowo-szczelinowy	Trias dolny + środkowy	Zabudowa miejska luźna	II
5.	110	Kokotek/Lubliniec	porowy	Czwartorzęd	Lasy	III
6.	110	Połomia/Tworóg	szczelinowo-krasowy	Trias środkowy	Tereny otwarte, pozbawione roślinności lub o rzadkim pokryciu roślinnym	II
7.	110	Połomia/Tworóg	szczelinowo-krasowy	Trias środkowy	Tereny otwarte, pozbawione roślinności lub o rzadkim pokryciu roślinnym	II
8.	110	Połomia/Tworóg	porowy	Czwartorzęd	Tereny otwarte, pozbawione roślinności lub o	II

					rzadkim pokryciu roślinnym	
9.	110	Mokrus/ Kalety	szczelinowo-krasowy	Trias środkowy	Lasy	III
10.	110	Wielowieś/ Wielowieś	porowo-szczelinowy	Trias dolny	Grunty orne	IV
11.	110	Jemielnica/ Jemielnica	szczelinowo-krasowy	Trias środkowy	Grunty orne	IV
12.	110	Mnichus/ Ozimek	porowy	Czwartorzęd	Lasy	III
13.	110	Dobrodzień/ Dobrodzień	porowy	Czwartorzęd	Zabudowa miejska luźna	III
14.	110	Księży Las/ Zbrostawice	szczelinowo-krasowy	Trias dolny + środkowy	Zabudowa wiejska	II
15.	110	Zawadzkie/Zawadzkie	porowy	Czwartorzęd	Zabudowa wiejska	IV
16.	110	Zębowice/ Zębowice	porowo-szczelinowy	Trias	Grunty orne	III
17.	110	Strzelce Opolskie/ Strzelce Opolskie	szczelinowo-krasowy	Trias środkowy	Lasy	III
18.	110	Niwki/ Chrzastowice	porowy	Trias środkowy	Grunty orne	III
19.	127	Zdzieszowice/Zdzieszowice	porowy	Neogen (Miocen i Pliocen nierozdzielone)	7. Grunty orne	II
20.	127	Łącznik/Biała	porowy	Czwartorzęd (obejmuje górny Pliocen-Gelas, Plejstocen i Holocen)	7. Grunty orne	III
21.	127	Dobrzeń Mały/Dobrzeń Wielki	porowy	Czwartorzęd	4. Zabudowa wiejska	V
22.	127	Dobrzeń Wielki/Dobrzeń Mały	porowo-szczelinowy	Kreda górna	9. Łąki i pastwiska	II
23.	127	Wrzoski/Opole	porowy	Czwartorzęd	7. Grunty orne	III
24.	127	Wrzoski/Opole	szczelinowo-krasowy	Trias środkowy	7. Grunty orne	III
25.	127	Wrzoski/Opole	porowo-szczelinowy	Kreda górna	7. Grunty orne	III
26.	127	Charbielin/Głuchołazy	porowy	Czwartorzęd	9. Łąki i pastwiska	IV
27.	127	Dytmarów/Lubrza	porowy	Czwartorzęd	4. Zabudowa wiejska	III
28.	127	Gogolin/ Gogolin	porowo-szczelinowy	Trias dolny	2. Zabudowa miejska luźna	II
29.	127	Poręba/ Leśnica	porowo-szczelinowy	Trias dolny + środkowy	7. Grunty orne	III
30.	127	Tarnów Opolski/ Tarnów Opolski	szczelinowo-krasowy	Trias środkowy	2. Zabudowa miejska luźna	IV
31.	127	Krapkowice/ Krapkowice	porowy	Neogen	2. Zabudowa miejska luźna	II
32.	127	Jaśkowice/ Prószków	porowy	Czwartorzęd	7. Grunty orne	IV
33.	127	Dobroszewice/ Lubrza	porowy	Czwartorzęd	7. Grunty orne	III
34.	128	Repty/Tarnowskie Góry	szczelinowo-krasowy	Trias środkowy	Zabudowa miejska luźna	III
35.	128	Wieszowa/Zbrostawice	szczelinowo-krasowy	Trias środkowy	Grunty orne	II
36.	128	Paczyna/Toszek	szczelinowo-krasowy	Trias środkowy	Grunty orne	II
37.	128	Pyskowice/Pyskowice	porowy	Czwartorzęd	Grunty orne	III
38.	128	Ostropa/Gliwice	porowy	Czwartorzęd	Zabudowa miejska luźna	III
39.	128	Ligota Łąbedzka/Ligota Łąbedzka	szczelinowo-krasowy	Trias dolny i środkowy	Zabudowa wiejska	III
40.	128	Kędzierzyn - Koźle/Kędzierzyn - Koźle	porowy	Czwartorzęd	Zabudowa wiejska	III
41.	128	Grzeboszowice/Ujazd	porowo-szczelinowy	Trias dolny	Zabudowa wiejska	IV

Źródło: Wyniki monitoringu diagnostycznego jakości wód podziemnych, GIOŚ-PIG-PIB, 2024r.

Gmina Ujazd leży w całości w dorzeczu Odry, a kluczowym elementem jej sieci hydrograficznej jest rzeka Kłodnica – prawobrzeżny dopływ Odry. Kłodnica przepływa przez teren gminy na południe od zabudowy miasta Ujazd. Ze względu na liczne meandry i zakola, które utrudniały żeglugę, w 1792 roku wybudowano sztuczny kanał – Kanał Kłodnicki. Później został on zmodernizowany i unowocześniony, otrzymując nową nazwę – Kanał Gliwicki, którego budowa trwała w latach 1935–1941. Kanał żeglugowy jest podzielony na sześć odcinków, rozdzielonych śluzami, przy czym część z nich powstała w wykopie, a część na nasypie. Na terenie gminy Ujazd śluza znajduje się na południu miasta, w rejonie ulicy Okrzei. Głównym źródłem zasilania Kanału Gliwickiego są rzeka Kłodnica oraz zbiorniki wodne położone w górnej części kanału.

Obszar gminy odwadniają prawobrzeżne dopływy Kłodnicy – zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie – w tym rzeka Jordan oraz cieki: Ligocki Potok (Kotula), Jaryszówka i Jaryszowiec wraz z ich dopływami. Cieki te zasila wiele krótkich dopływów, które często prowadzą wodę jedynie okresowo. Rzeka Jordan odwadnia obszar wsi Klucz, natomiast jej najdłuższy lewobrzeżny dopływ płynie przez wieś Zimna Wódka. Ligocki Potok przepływa przez wieś Sieronowice, a w jego dolinie występują niewielkie zbiorniki wodne. Jest on prawobrzeżnym dopływem Potoku Toszeckiego, do którego wpada poniżej wsi Słupsko, znajdującej się w województwie śląskim. Potok Toszecki z kolei jest prawobrzeżnym dopływem Kłodnicy. Na terenie wsi Olszowa brak jest cieków powierzchniowych. Dział wodny między zlewnią Kłodnicy a zlewnią Małej Panwi biegnie poza granicami gminy, w pasmach wzniesień rozciągających się na południe od Strzelec Opolskich.

Obszar gminy Ujazd położony jest w granicach 8 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWPrz). Poniżej przedstawiono charakterystykę stanu JCW wraz z celami środowiskowymi zgodnie z obowiązującym *Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (IIaPGW 2022)*.

Tabela 8. Charakterystyka i ocena stanu JCW powierzchniowych na obszarze gminy Ujazd na podstawie IIaPGW dla dorzecza Odry 2022r. oraz badań monitoringowych GIOŚ za lata 2023-2024

LP	Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Status JCWP	Ocena stanu z IIaPGW***	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych***	Aktualna ocena stanu na podstawie oceny GIOŚ za lata 2023-2024			Wyznaczony cel środowiskowy po uwzględnieniu aktualnego stanu /termin osiągnięcia celu
	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP				Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena ogólna	
1.	RW600010118879* RW600017118889**	Chrząstawa od źródła do Suchej	SZCW	zły	zagrożona	słaby	dobry	zły	osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i dobrego stanu chemicznego z uwzględnieniem odstępstw określonych dla każdej z JCWP w IIaPGW/ 2027r.
2.	RW6000161117169* RW60000117169**	Kanał Gliwicki do ujścia	SZCW	zły	zagrożona	b.m.	PSD	zły	
3.	RW600011116999* RW60001611674**	Kłodnica od Dramy do ujścia	SZCW	zły	zagrożona	Zły	PSD	zły	
4.	RW600009117164* RW600016117164**	Poleśnica	NAT	b.o.	zagrożona	umiarkowany	b.m.	zły	
5.	RW60000911687* RW6000011689**	Toszecki Potok od źródeł do zb. Pławniowice	SZCW	zły	zagrożona	umiarkowany	PSD	zły	
6.	RW600009116929* RW600016116929**	Jaryszowiec	SZCW	zły	zagrożona	słaby	PSD	zły	
7.	RW6000091171629* RW6000161171629 (Rdzawka)**	Rdzawka	SZCW	zły	zagrożona	umiarkowany	b.m.	zły	
8.	RW60001011729* RW60001711729**	Łącka Woda	NAT	Zły	zagrożona	umiarkowany	PSD	zły	

PPD – poniżej potencjału dobrego; **PSD** – poniżej stanu dobrego, **b.o.** – jednolita część wód nie została poddana ocenie stanu; **b.m.** – brak możliwości wykonania oceny, **SZCW** – silnie zmieniona część wód, **NAT** – naturalna część wód.

* kod JCWprz zgodnie z układem jednostek planistycznych IIaPGW na lata 2022-2027

** kod JCWPrz zgodnie z układem jednostek planistycznych aPGW na lata 2016-2021

*** Ocena stanu wód powierzchniowych wskazana w IIaPGW na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25.06.2021 w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych na podstawie monitoringu, GIOŚ

Jak wynika z oceny monitoringu wód powierzchniowych większość jednolitych części wód na terenie gminy Ujazd w latach 2023-2024 odznaczało się nadal złym stanem ogólnym wód, a więc cele środowiskowe wyznaczone w IIaPGW nadal zostały podtrzymane i dla wszystkich JCW definiują osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu/potencjału ekologicznego, chyba że przyjęte odstępstwa mówią inaczej.

Zgodnie z *Ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne [4]* dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych we Wstępnej Ocenie Ryzyka Powodziowego (WORP) sporządza się mapy zagrożenia powodziowego (MZP), a dla wyznaczonych obszarów zagrożenia powodziowego również mapy ryzyka powodziowego (MRP). Obecnie odbyły się dwa cykle planistyczne sporządzania powyższych map tj. lata 2010-2015 (I cykl planistyczny) oraz lata 2016-2021 (II cykl planistyczny). Dodatkowo po II cyklu planistycznym dokonano ponownego przeglądu MZP i MRP z uwagi na realizację wielu inwestycji przeciwpowodziowych oraz zgłoszone uwagi użytkowników. Podanie zaktualizowanych oraz nowych MZP i MRP do publicznej wiadomości przez ich umieszczenie na stronie na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie miało miejsce w dniu 22 października 2020r. oraz 7 września 2022r.

Na terenie gminy Ujazd w ramach Wstępnej Oceny Ryzyka Powodziowego (WORP) wskazano rzekę Kłodnicę do opracowania map zagrożenia powodziowego w I cyklu planistycznym. Natomiast w II cyklu planistycznym nie poddano aktualizacji map zagrożenia powodziowego dla odcinka rzeki Kłodnicy przebiegającego przez teren gminy Ujazd tj. od jej ok. km 27+000 do km 22+000. W II cyklu planistycznym zaktualizowano mapy zagrożenia powodziowego dla rzeki Kłodnicy w km od 0+000 do 5+000, ze względu na budowę powstałego w 2020r. zbiornika Racibórz. W związku z powyższym obszary szczególnego zagrożenia powodzią zostały wyznaczone jedynie dla w/w rzeki, a ich zasięg został przedstawiony na wspomnianych już mapach zagrożenia powodziowego. Zgodnie z *Ustawą Prawo Wodne [4]* obszar obszarach szczególnego zagrożenia powodzią to: a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym. Obszary zagrożenia powodzią (Q=1%, Q=10%) występują wzdłuż doliny rzeki Kłodnicy pomiędzy Ujazdem a Niezdrowicami.

Wyznaczone obszary szczególnego zagrożenia powodzią w opracowanych, zaktualizowanych i przyjętych MZP i MRP były częścią składową oraz dały podstawę do opracowania Planu zarządzania ryzykiem powodziowym. Pierwszy *Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry* został przyjęty *Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry*. Plan ten obowiązywał do marca 2023r. Od dnia 23 marca 2023r. obowiązuje nowy Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry przyjęty *Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r.* W planie tym na obszarze gminy Ujazd nie wskazano bezpośrednio obszarów problemowych pod względem powodziowym, ani nie wyznaczono żadnych działań technicznych i nietechnicznych przewidzianych do realizacji na terenie gminy w perspektywie lat 2021-2027.

W lipcu 2021r. został przyjęty nowy Plan przeciwdziałania skutkom suszy Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021r. [12], w którym określono działania zmierzające do ograniczenia korzystania z wód oraz zwiększenia dostępności istniejących zasobów wraz z katalogiem działań zmierzających do przeciwdziałania skutkom suszy. Na terenie gminy Ujazd zgodnie z zapisami Planu nie wyznaczono żadnych działań inwestycyjnych wspierających przeciwdziałanie skutkom suszy. Dla Gminy Ujazd określono następujące kategorie zagrożenia zjawiskiem suszy:

1. zagrożenie suszą atmosferyczną – klasa IV – ekstremalne zagrożenie (środkowa i wschodnia część gminy), klasa III – silne zagrożenie (zachodnia część gminy)
2. zagrożenie suszą rolniczą – klasa III – silne zagrożenie (północna część gminy), klasa IV – ekstremalne zagrożenie (południowa część gminy)
3. zagrożenie suszą hydrologiczną – klasa I – słabe zagrożenie (cała gmina),
4. zagrożenie suszą hydrogeologiczną – klasa I - słabe zagrożenie (południowa część gminy), klasa II – umiarkowane zagrożenie (północna i środkowa część gminy).

Istotnym zadaniem w zakresie poprawy gospodarowania wodami na terenie gminy Ujazd był zakończony w 2023r. projekt polegający na odbudowie zdegradowanego stawu w Starym Ujeździe. Projekt realizowany był w ramach „Partnerstwa na rzecz ochrony bioróżnorodności biologicznej Gminy Kędzierzyn-Koźle, Gminy Ujazd oraz Nadleśnictwa Kędzierzyn. W ramach inwestycji wykonano :

- roboty przygotowawcze rozbiórkowe oraz ziemne;
- budowę mnicha żelbetowego składającego się ze stojaka żelbetowego 1,4 m x 1,05 m i wys. H=1,8 m oraz leżaka z rur wipro fi 600 i dł. L = 30 m;
- rów melioracyjny doprowadzający wodę dł. 106 mb
- rów melioracyjny odprowadzający dł. 28m;
- ubezpieczenie rzeki Jordan na dł. 260 mb;
- pozostałe rowy melioracyjne dł. 126 mb;
- budowę ciągów pieszych o powierzchni 935,0 m² i drogi dojazdowe o powierzchni 430,0 m² ;
- budowę 2 szt. mostków drewnianych;
- montaż ławek i stołów wzdłuż ścieżki;
- montaż budek lęgowych, domków dla owadów i tablic informacyjnych.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Gospodarowanie wodami” w latach 2023-2024.

Tabela 9. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie gospodarowania wodami w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Koszenie skarp zbiorników	2023	8 100,00 (Gmina Ujazd)
2.	Odbudowa zdegradowanego stawu w Starym Ujeździe – Etap II	2023	3 575.549,43 (Gmina Ujazd)
3.	Rozbudowa mostu w ciągu drogi powiatowej 1461 O Sieronowice - Ujazd w m. Jaryszów ul. Strzelecka - wraz z dokumentacją projektową	2023	36 900,00, w tym wkład gminy 38 500,00 (Powiat Strzelecki)
4.	Przebudowa mostu JNI 30004476 w ciągu drogi powiatowej 1458 Ujazd - Kędzierzyn Koźle ul. Chrobrego w miejscowości Ujazd wraz z dokumentacją projektową	2023	44 588,00, w tym wkład gminy 44 587,00 (Powiat Strzelecki)
5.	Konserwacja rowu - Nogowczyce - działka Nr 221	2024	2 000,00 (Gmina Ujazd)
6.	Odmulenie dna rowu na działce nr 1995, ob. Ujazd	2024	5 166,00 (Gmina Ujazd)
7.	Przebudowa mostu JNI 30004476 w ciągu drogi powiatowej 1458	2024	89 175,00

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
	Ujazd - Kędzierzyn Koźle ul. Chrobrego w miejscowości Ujazd wraz z dokumentacją projektową		(Powiat Strzelecki)
8.	Odcinkowa konserwacja ciekłu Jordan w km 1+160 – 6+500 w m. Ujazd, Stary Ujazd, Zimna Wódka gm. Ujazd	2024	75 079,20 (PGW WP RZGW Gliwice)
9.	„Odcinkowe prace utrzymaniowe ciekłu Ligockiego w km 11+326-14+684 w m. Balcerzowice, Sieroniuwice, gm. Ujazd	2024	149 095,93 (PGW WP RZGW Gliwice)

2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina Ujazd posiada uregulowany i dobrze rozwinięty system zaopatrzenia w wodę. Mieszkańcy Gminy Ujazd zaopatrywani są w wodę pochodzącą z ujęć podziemnych.

Na terenie Gminy Ujazd w latach 2023-2024 łączna długość sieci wodociągowej bez przyłączy wynosiła 71,3 km (stan na 31.12.2024r.). Ilość przyłączy na koniec 2024r. wyniosła 1587 szt. a ludność korzystająca z sieci wodociągowej to blisko 6 101 osób. Poniżej przedstawiono charakterystyczne parametry sieci wodociągowej gminy Ujazd na przestrzeni lat 2023-2024.

Tabela 10. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Ujazd w latach 2023-2024

Rok	2023	2024
Długość sieci wodociągowej bez przyłączy [km]	71,3	71,3
Ilość przyłączy [szt.]	1504	1587
Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej [osoba]	6065	6101
Woda dostarczana gosp. domowym [m ³]	179	263
Zwodociągowanie [%]	95,61%	95,84%

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS 2023-2024

Sieć kanalizacji sanitarnej występuje w Gminie Ujazd, jednak nie wszystkie miejscowości w gminie objęte są systemem zbiorowego odprowadzania ścieków. Gospodarstwa domowe niepodłączone do zbiorczej kanalizacji sanitarnej korzystają z bezodpływowych zbiorników do gromadzenia nieczystości płynnych lub przydomowych oczyszczalni ścieków. W skład systemu wchodzi oczyszczalnia ścieków przy ul. Powstańców Śląskich w Ujeździe, która przyjmuje ścieki doprowadzone kanalizacją sanitarną z miejscowości Ujazd, Balcerzowice, Jaryszów, Kolonia Jaryszów, Klucz, Niezdrowice, Nogowczyce, Olszowa, Komorniki, Księży Las, Sieroniuwice, Grzeboszowice, Stary Ujazd, Zimna Wódka i Wesołów.

Na terenie Gminy Ujazd w latach 2023-2024 łączna długość sieci kanalizacyjnej bez przyłączy wynosiła 78 km (stan na 31.12.2024r.). Ilość przyłączy na koniec 2024r. wyniosła 1183 szt. a ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej to blisko 5 334 osób. Poniżej przedstawiono charakterystyczne parametry sieci kanalizacyjnej gminy Ujazd na przestrzeni lat 2023-2024.

Tabela 11 Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Ujazd w latach 2023-2024

Rok	2023	2024
Długość sieci kanalizacyjnej bez przyłączy [km]	78	78
Ilość przyłączy [szt.]	1155	1183
Liczba mieszkańców korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoba]	5298	5334
Ilość ścieków odprowadzanych siecią kanalizacyjną [dam ³]	250	312
Skanalizowanie [%]	83,55	83,80

Źródło: Bank Danych Lokalnych, GUS 2023-2024

Gmina Ujazd posiada wyznaczoną aglomerację o zrównoważonej licznie mieszkańców 6 250 przyjętą uchwałą Nr. XXV.186.2020 Rady Miejskiej w Ujeździe z dnia 14 grudnia 2020r. Aglomeracja Ujazd obejmuje następujące miejscowości na terenie gminy Ujazd: Ujazd, Balcerzowice, Jaryszów, Kolonia Jaryszów, Klucz, Niezdrowice, Nogowczyce, Olszowa, Komorniki, Księży Las, Sieroniuwice, Grzeboszowice, Stary Ujazd, Zimna Wódka i Wesołów. W 2024 r. wszczęto procedurę zmiany obszaru i aktualizacji Aglomeracji Ujazd. Obszar Aglomeracji Ujazd zwiększony zostanie o skanalizowane osiedle Piaski w Ujeździe, Goj, Buczki, oraz zwiększoną ilości ścieków z rozwijającej się Strefy Aktywności Gospodarczej.

Stosownie do art. 3 ust. 3 pkt 2 *Ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach [6]* Gmina jest zobligowana do prowadzenia ewidencji zbiorników bezodpływowych, przydomowych oczyszczalni ścieków w celu kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się komunalnych osadów ściekowych oraz w celu opracowania planu rozwoju sieci kanalizacyjnej. Gmina Ujazd zgodnie z wymogami *Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach [6]* prowadzi na bieżąco rejestr bezodpływowych zbiorników i przydomowych oczyszczalni ścieków. Wg stanu na koniec 2024r. na terenie Gminy Ujazd znajdowało się 8 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków i 36 szt. zbiorników bezodpływowych.

Zgodnie z informacją WIOŚ w Opolu w latach 2023-2024 przeprowadził 7 kontroli w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w zakładach na terenie gminy Ujazd. Tylko podczas dwóch kontroli wydano zarządzenie pokontrolne i decyzje administracyjne.

Istotnym zadaniem z punktu poprawy jakości i wydolności gospodarki wodno-ściekowej w latach 2023-2024 była „Modernizacja przepompowni ścieków na terenie Gminy Ujazd i wymiany części studni kanalizacji sanitarnej w Ujeździe”. W wyniku procedury przetargowej, w dniu 15 marca 2023 roku zawarto umowę pomiędzy Zamawiającym a firmą na realizację wskazanych zadań inwestycyjnych. Zadanie obejmowało:

- Modernizację 32 przepompowni ścieków na terenie Gminy Ujazd, w tym wymianę: 2 pomp, orurowania, systemów sterowania wraz z przyłączami ZK.
- Wymianę 65 studni kanalizacji sanitarnej w Ujeździe, na odcinku od oczyszczalni ścieków przy ul. Powstańców Śląskich do boiska szkolnego przy ul. Strzeleckiej. W 15 przypadkach, gdzie zaobserwowano zaawansowaną korozję betonu, zastosowano innowacyjną metodę renowacji z wykorzystaniem rękawa nasączonego żywicą epoksydową.

Prace zakończono zgodnie z harmonogramem w dniu 8 maja 2024 roku. Zadanie zostało wykonane zgodnie z umową oraz przyjętymi założeniami. Przeprowadzone prace modernizacyjne przyczyniły się do poprawy funkcjonowania infrastruktury kanalizacyjnej, zwiększenia jej wydajności i niezawodności oraz obniżenia kosztów eksploatacyjnych. Realizacja zadania wpłynęła pozytywnie na komfort życia mieszkańców Gminy Ujazd oraz ochronę środowiska naturalnego.

Do kolejnych dużych inwestycji z punktu rozwoju systemu gospodarki wodno-ściekowej należała realizacja projektu pn. „Poprawa gospodarki wodnej w Gminie Ujazd Etap II oraz budowa kanalizacji sanitarnej w Ujeździe Osiedle Goj”. W dniu 05.09.2023 r. podpisano umowę na realizację inwestycji w formule zaprojektuj i wybuduj. W ramach zadania wykonano m.in.:

- Budowę kanalizacji sanitarnej w Ujeździe, Osiedle Goj;
- Budowę sieci wodociągowej m. Olszowa – Janków
- Rozbudowę SUW Sieroniuwice

Zadanie zostało wykonane zgodnie z założeniami i odebrane w dniu 30.08.2024 r.

Zadaniem długoterminowym jest planowana rozbudowa i modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków. W 2024r. podjęto prace nad kompleksowym opracowaniem koncepcji rozbudowy oczyszczalni ścieków wraz z całą infrastrukturą kanalizacji sanitarnej znajdującej się na terenie gminy Ujazd.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” w latach 2023-2024.

Tabela 12. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie gospodarki wodno-ściekowej w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Wykonanie odcinka sieci wodociągowej Placu Zamkowego oraz ulicy Kościelnej w Ujeździe w kwocie	2023	49 574,82 (Gmina Ujazd)
2.	Opracowanie operatów wodnoprawnych	2023	26 400,00 (Gmina Ujazd)
3.	Opracowanie „Analiza przyczyn zakłóceń suszarni osadów”	2023	2 460,00 (Gmina Ujazd)
4.	Modernizacja przepompowni ścieków na terenie gminy Ujazd i wymiana części studni kanalizacji sanitarnej w Ujeździe	2023	1 936 041,70 (Gmina Ujazd)
5.	Rozbudowa i przebudowa istniejącej oczyszczalni ścieków polegająca na budowie dodatkowego zbiornika na osad nadmierny wraz z zabudową filtrów antyodorowych - dotacja celowa dla ZGK i M w ujeździe	2023	12 027,60 (Gmina Ujazd)
6.	Cyfryzacja usług komunalnych poprzez zastosowanie w gminie Ujazd ultradźwiękowych wodomierzy wraz z systemem zdalnego odczytu platformy internetowej	2023	1 925 659,71 (Gmina Ujazd)
7.	Modernizacja przepompowni ścieków na terenie Gminy Ujazd i wymiana części studni kanalizacji sanitarnej w Ujeździe	2024	1 093 770,88 (Gmina Ujazd)
8.	Poprawa gospodarki wodnej na terenie Gminy Ujazd etap II oraz budowa kanalizacji sanitarnej w Ujeździe osiedle Goj	2024	2 744 654,25 (Gmina Ujazd)

2.6 Zasoby geologiczne

Na obszarze gminy Ujazd występuje jedno udokumentowane złożo kruszyw naturalnych, a jego charakterystykę zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 13. Charakterystyka udokumentowanych złóż kopalin na terenie Gminy Ujazd wraz z wydobyciem za lata 2023-2024

L.p.	Nazwa złoża	Stan	Kopalina	Zasoby (tys. ton) wg. stanu na 31.XII.2022 r.		Wydobycie (tys. ton) geologiczne / przemysłowe	
				Geologiczne bilansowe	Przemysłowe	2023	2024
1.	Taciszów - pole V,VI,VII PP 223	Z	Piaski pod-sadzkowe	23 368,00	0	0/0	0/0

Źródło: Bazy danych Państwowego Instytutu Geologicznego, Bilans zasobów złóż kopalin w Polsce wg. stanu na 31.XII.2022r., Objaśnienia: Z - złożo, z którego wydobycie zostało zaniechane/zakończone

W latach 2023-2024 Starosta Strzelecki nie przeprowadził kontroli w zakresie udzielonych koncesji na wydobywanie kopalin, ani nie wydał żadnych nowych koncesji w tym zakresie dla złóż zlokalizowanych na terenie gminy Ujazd.

Zgodnie z otrzymaną informacją od Marszałka Województwa Opolskiego w latach 2023-2024 organ ten nie udzielał koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż będących w jego kompetencjach na terenie Gminy Ujazd.

2.7 Gleby

Na terenie gminy Ujazd w większości występują gleby autogeniczne, a w mniejszym zakresie litogeniczne. Gleby autogeniczne reprezentowane są przez wąskie pasy aluwialnych mad rzecznych w dolinach cieków, wykształcone jako gleby mułowo-torfowe. Ponadto do gleb autogenicznych zaliczane są gleby brunatnoziemne oraz biellicowoziemne, które obejmują środkową część gminy Ujazd, rejon wsi Stary Ujazd oraz szeroki pas doliny Jaryszówki w Jaryszowie. Gleby użytków rolnych w większości zaliczane są do gleb brunatnych. W rejonie wsi Niezdrowice przeważają gleby biellicowe wytworzone na wodnolodowcowych osadach piaszczystych. Na obszarze gminy ze względu na uwarunkowania geologiczne przeważają gleby wytworzone z lessów, w szczególności w rejonie Ujazdu, gdzie w wyniku rozległej pokrywy

lessowej wykształciły się gleby wysokich klas bonitacyjnych. W północno-zachodniej części zalegają gleby powstałe z glin (rejon wsi Olszowa). Północno-wschodnie tereny gminy oraz na południe od Kanału Gliwickiego pokrywają piaski. Najbardziej urodzajne są gleby utworzone na pokrywach lessowych, obejmujące rejon wsi Olszowa, Klucz i Zimna Wódka. Mniej urodzajne są gleby wykształcone na osadach piaszczystych i pokrywach gliny zwałowej. W rejonie osiedla Piaski występują gleby wytworzone na piaskach gliniastych lekkich i mocnych. Są to gleby o trwałej strukturze z dobrze wykształconym poziomem próchnicznym. Wzdłuż rzeki Kłodnicy występują gleby gliniasto-pylaste, podścielone piaskami słabogliniastymi. Gleby litogeniczne wykształciły się miejscami na skalnym podłożu wapiennym. Reprezentowane są przez rędziny, które ograniczają swój zasięg do wychodni triasowych wapieni i dolomitów w zachodniej i północnej części wsi Olszowa oraz północnej części wsi Sieronowice.

Na terenie gminy Ujazd występują grunty:

- Grunty rolne II klasy bonitacyjnej stanowią 11,8% wszystkich gruntów rolnych,
- Grunty rolne III klasy bonitacyjnej (III-IIIb) stanowią 38,3% wszystkich gruntów rolnych,
- Grunty rolne IV klasy bonitacyjnej (IV-IVb) stanowią 26,5% wszystkich gruntów rolnych,
- Grunty rolne V klasy bonitacyjnej stanowią 17,3% wszystkich gruntów rolnych,
- Grunty rolne VI klasy bonitacyjnej stanowią 6,2% wszystkich gruntów rolnych.

Nie stwierdzono występowania gruntów rolnych I klasy bonitacyjnej. Grunty rolne najwyższych klas bonitacyjnych, tj. II-III, stanowią 50,1% wszystkich gruntów rolnych gminy Ujazd, co świadczy o wysokiej wartości użytkowej gleb. Zróżnicowana struktura geologiczna tego obszaru sprawia, że gleby i ich przydatność rolnicza są również zróżnicowane, zależnie od położenia geograficznego.

Monitorowanie chemizmu gleb ornych prowadzone jest w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Monitoring chemizmu gleb ornych Polski jest realizowany od roku 1995. W 5-letnich odstępach czasowych pobierane są próbki glebowe ze stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, piąta tura Monitoringu przypadła na lata 2015-2020 i podobnie jak w poprzednich latach była realizowana przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Środki na realizację programu Monitoringu pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W latach 2023-2024 na terenie gminy Ujazd nie wyznaczono żadnego punktu monitoringu chemizmu gleb ornych.

Istotnym z punktu widzenia jakości gleb są tereny historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Przez historyczne zanieczyszczenie powierzchni ziemi rozumie się zanieczyszczenie powierzchni ziemi, które zaistniało przed dniem 30 kwietnia 2007 r. lub wynika z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., a także szkodę w środowisku w powierzchni ziemi w rozumieniu art. 6 pkt 11 lit. c ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o *zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie* [2], która została spowodowana przez emisję lub zdarzenie, od którego upłynęło więcej niż 30 lat. Rejestr historycznych zanieczyszczeń oraz rejestr bezpośrednich zagrożeń i szkód w środowisku, które wystąpiły na terenie kraju, jest prowadzony przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Prowadzenie i nadzorowanie spraw dotyczących działań remediacyjnych (naprawczych) powierzono Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska.

Również istotnym z punktu widzenia jakości gleb są tereny zagrożone wystąpieniem szkody w środowisku. Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, na podstawie art. 26a ust. 1 ustawy o *zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie*, prowadzi rejestr bezpośrednich zagrożeń szkodą w środowisku i szkód w środowisku. Rejestr jest prowadzony przy użyciu systemu teleinformatycznego.

Na podstawie rejestru prowadzonego przez GDOŚ na terenie gminy Ujazd odnotowano do tej pory dwa miejsca występowania historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi: przy ul. Plac 1 Maja w Ujeździe

gdzie zakończono remediację gruntu oraz przy ul. Strzeleckiej w Zimnej Wódce, gdzie również zakończono działania remediacyjne.

Zgodnie z art. 110a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. *Prawo Ochrony Środowiska [1]*. Starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach. Sposób ustanawiania ww. terenów oraz metody, zakres i częstotliwość prowadzenia obserwacji, a także zakres, sposób prowadzenia, formę i układ rejestru został określony w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w *sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi [13]*.

Na obszarze gminy Ujazd, zgodnie z informacją przekazaną przez Starostę Strzeleckiego, istnieją obszary zagrożone ruchami masowymi ziemi. Do terenów tych zaliczają się:

- Osuwisko (okresowo aktywne) o nr. 76776, znajdujące się w Ujeździe,
- Osuwisko (nieaktywne) o nr. 76777, znajdujące się w Ujeździe,
- Osuwisko (nieaktywne) o nr. 76778, znajdujące się w Kopaninie - Stary Ujazd,
- Osuwisko (aktywne, okresowo aktywne) o nr. 76779, znajdujące się w Kopaninie – Stary Ujazd,
- Osuwisko (nieaktywne) o nr. 76780, znajdujące się w Jaryszowie,
- Osuwisko (nieaktywne) o nr. 76781, znajdujące się w Kolonii Jaryszów – Jaryszowie,
- Osuwisko (aktywne) o nr. 76782, znajdujące się w Kluczu,
- Osuwisko (nieaktywne) o nr. 76784, znajdujące się w kluczu.

Na zlecenie Starosty Strzeleckiego, w latach 2015 i 2016, dokonano rejestracji osuwisk i terenów zagrożonych w obszarze powiatu strzeleckiego. Prace kartograficzne przeprowadzono dwuetapowo: w 2015r. w 4 gminach - Ujazd, Leśnica, Strzelce Opolskie i Izbicko, natomiast w roku 2016 dla pozostałych 3 gmin - Kolonowskie, Jemielnica i Zawadzkie. W trakcie prac dokonano inwentaryzacji osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi na terenie powiatu strzeleckiego. Zinwentaryzowane na terenie powiatu, osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi, zostały ujęte w Systemie Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) prowadzonym przez Państwowy Instytut Badawczy Państwowego Instytutu Geologicznego w Warszawie. Na terenie powiatu strzeleckiego występują obszary zagrożone ruchami masowymi o nr. 9219; 9220. Ich wykaz znajduje się w bazie SOPO. W latach 2023-2024 Starosta Strzelecki nie przeprowadził dodatkowych prac związanych z rozpoznaniem, identyfikacją i oceną stwierdzonych wcześniej terenów zagrożonych ruchami ziemi oraz osuwisk.

Tabela 14. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie ochrony gleb w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Budowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Olszowej	2024	1 425 616,54 (Gmina Ujazd)

2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Utrzymanie czystości i porządku na terenie gminy należy do zadań własnych gminy. Gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399) wskazuje obowiązek sporządzania rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi odpowiednio przez Wójta, Burmistrza lub Prezydenta Miasta. Burmistrz Ujazdu sporządził roczne sprawozdanie z gospodarki odpadami osobno dla roku 2023 i 2024. Ponadto wyżej cytowana ustawa nakłada na Burmistrza obowiązek opracowania analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami

komunalnymi. Również w tym przypadku Burmistrz Ujazdu w latach 2023-2024 wypełnił ustawowy obowiązek opracowania tego rodzaju dokumentu, które podawane były do publicznej wiadomości poprzez Biuletyn Informacji Publicznej Gminy.

Na terenie Gminy Ujazd funkcjonuje sprawnie system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. System oparty jest na zbiórce odpadów „u źródła” lub poprzez cykliczne akcje odbioru z terenu nieruchomości. Gmina Ujazd przynależy do Związku Międzygminnego „Czysty Region” na mocy Uchwały nr III/4/09 z dnia 21.07.2009r. W ramach usług świadczonych dla Gminy, Związek Międzygminny „Czysty Region” zapewnia odbiór i zagospodarowanie odpadów, prowadzi Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadzi edukację ekologiczną, zajmuje się wyposażeniem w pojemniki i worki oraz obsługa administracyjną systemu. Na obecną chwilę na terenie gminy Ujazd funkcjonuje pojemnikowy i workowy system zbiórki odpadów. System gospodarowania odpadami na terenie gminy Ujazd działa obecnie w oparciu o Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Związku Międzygminnego „Czysty Region” (Uchwała nr LXVII/1/2019 zgromadzenia Związku Międzygminnego „czysty Region z dnia 30 maja 2019r. z późniejszymi zmianami) oraz o Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Ujazd (Uchwała nr XXXVII.209.2014 Rady Miejskiej w Ujeździe z dnia 30 stycznia 2014r.). Właściciele nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej gromadzą następujące odpady w systemie workowym tj. odpady papieru i tektury (worek niebieski), metali i tworzyw sztucznych (worek żółty) oraz szkła (worek zielony). W pojemnikach gromadzone są zmieszane odpady komunalne (pojemnik czarny), odpady biodegradowalne (pojemnik brązowy). Właściciele nieruchomości w zabudowie wielorodzinnej gromadzą odpady w zbiorczych miejscach gromadzenia odpadów, w oznakowanych pojemnikach w podziale na następujące frakcje odpadów: papier i tektura (pojemnik niebieski), metal i tworzywa sztuczne (pojemnik żółty), szkło (pojemnik zielony), zmieszane odpady komunalne (pojemnik czarny) oraz odpady biodegradowalne (pojemnik brązowy). W przypadku odpadu jakim jest popiół odbiór dokonywany jest po pisemnym zgłoszeniu z szarego lub metalowego pojemnika zakupionego przez właściciela nieruchomości opatrzonego stosowną naklejką wydawaną podczas zgłoszenia. Właściciele nieruchomości niezamieszkałej gromadzą odpady w pojemnikach z podziałem na następujące frakcje: niesegregowane (zmieszane) w czarnym pojemniku, odpady surowcowe (metale i tworzywa sztuczne) w żółtym pojemniku, odpady z papieru w niebieskim pojemniku, odpady ulegające biodegradacji w brązowym pojemniku i odpady ze szkła opakowaniowego w zielonym pojemniku.

We wrześniu 2023r. przy ul. Strzeleckiej 23 w Ujeździe rozpoczął działalność Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), która została zrealizowana w ramach projektu „Budowa PSZOK na terenie gminy Ujazd zrzeszonej w Związku Międzygminnym Czysty Region” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Wartość inwestycji wyniosła 1.968.962,51 zł.

Mieszkańcy mogą nieodpłatnie przekazać do PSZOK następujące odpady komunalne (prócz powstałych w wyniku działalności gospodarczej):

- Biodopady: surowe odpady roślinne (np. obierki z warzyw i owoców) powstające w gospodarstwach domowych, trawa, kwiaty, liście, rozdrobnione gałęzie (o maksymalnej długości 30 cm) - bez woreczków!
- Popiół: z palenisk przeznaczonych do ogrzewania pomieszczeń na pobyt ludzi i do ogrzewania wody do celów sanitarnych.
- Odpady wielkogabarytowe: meble, okna bez szyb, łóżka, materace, dywany, wykładziny, zabawki dużych rozmiarów, choinki, drzewa.
- Opony: opony samochodów osobowych o średnicy nieprzekraczającej 23 cali, opony jednośladowe – obowiązuje limit 4 szt. na mieszkańca na rok.
- Odpady budowlane i rozbiórkowe: powstałe w gospodarstwach domowych w wyniku prac budowlanych, rozbiórkowych i remontowych przeprowadzonych samodzielnie przez mieszkańców: gruz,

beton, płyty kartonowo-gipsowe; zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych (armatura łazienkowa) - obowiązuje limit 300 kg na mieszkańca na rok.

- Szkło płaskie: szyby okienne, drzwiowe.
- Szkło opakowaniowe: opakowania szklane bez zawartości (słoiki, butelki, szklane opakowania po kosmetykach).
- Papier: opakowania z papieru i tektury (papierowe pudełka, kartony), papier i tektura (makulatura, gazety i czasopisma, zeszyty, katalogi).
- Opakowania wielomateriałowe (kartony po mleku, sokach).
- Styropian opakowaniowy
- Tworzywa sztuczne i metale: puszki, garnki metalowe, patelnie; plastikowe opakowania po żywności, kosmetykach, płynach do mycia i chemii gospodarczej.
- Tworzywa sztuczne inne niż opakowaniowe: wiadra, miski, kosze.
- Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny: zużyte urządzenia zawierające freony (lodówki, chłodziarki, klimatyzatory, dystrybutory wody), lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć (np. świetlówki), zabawki i inne sprzęty zasilane baterią lub podłączane do prądu (np.: pralki, piekarniki, zmywarki, mikrofalówki, sprzęt audio, aparaty fotograficzne, telefony, telewizory, komputery, drukarki, odkurzacze, żelazka).
- Baterie i akumulatory
- Opakowania zawierające odpady niebezpieczne: opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi; opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. opakowania po farbach).
- Przeteterminowane leki
- Chemikalia: rozpuszczalniki, farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice zawierające substancje niebezpieczne, detergenty zawierające substancje niebezpieczne.
- Odpady o charakterze medycznym: odpady niebezpieczne niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek (np. igły po insulinie).
- Oleje i tłuszcze: jadalne (np. olej z frytkownicy); inne niż jadalne stanowiące odpad niebezpieczny.
- Odzież i tekstylia.

Przyjęcie odpadów do PSZOK następuje tylko i wyłącznie za okazaniem dowodu osobistego oraz ostatniego potwierdzenia wniesienia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Poniżej, w tabeli przedstawiono ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości położonych w granicach administracyjnych gminy Ujazd na przestrzeni lat 2022-2024.

Tabela 15. Bilans odebranych/zebranych odpadów komunalnych przez Związek Międzygminny "Czysty Region"

Lp.	Kod i rodzaj odpadu	Masa odpadu [Mg]		
		2022r.	2023r.	2024r.
1.	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	21 108,04	20 877,30	22 067,29
2.	Zmieszane odpady opakowaniowe	3 635,78	3 616,69	4 024,52
3.	Papier i tektura	1 397,45	1 419,40	1 692,06
4.	Szkło	2 812,88	2 631,77	3 032,58
5.	Odpady ulegające biodegradacji	12 721,09	12 985,68	13 724,59
6.	Szafy MPZE	8,19	8,76	4,36
7.	Odpady wielkogabarytowe	3 007,59	3 279,22	4 316,06
8.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	113,57	168,26	204,25
9.	Zużyte baterie i akumulatory	1,54		

10.	Odpady budowlane i rozbiórkowe	1 051,78	1 473,81	1 927,94
11.	Chemikalia	47,10	68,18	119,98
12.	Przeterminowane leki	4,98		
13.	Popiół	6 394,34	6 608,69	6 327,77
14.	Zużyte opony	103,80	143,18	247,36
15.	Odpady zmieszane	21 108,04	20 877,30	22 067,29
16.	Odpady segregowane	31 300,07	32 403,63	35 621,47
SUMA MASY ODEBRANYCH ODPADÓW		52 408,11	53 280,93	57 688,76

Źródło: analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi, Związek Międzygminny Czysty Region.

Analiza poziomu recyklingu w latach 2022–2024 w związku międzygminnym „Czysty Region” wskazuje na stopniową poprawę gospodarowania odpadami i wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gmin przynależących do związku. Poziom recyklingu wykazuje wzrost z 59,72% w 2022 roku do 61,77% w 2024 roku, co oznacza poprawę efektywności segregacji odpadów. Pomimo wzrostu poziomu recyklingu, warto dążyć do jeszcze lepszej segregacji i zwiększenia efektywności recyklingu poprzez kampanie edukacyjne, udoskonalenie systemu zbiórki selektywnej oraz inwestycje w technologie odzysku surowców.

Jednym z podstawowych celów systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest osiągnięcie odpowiednich poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska oraz zwiększenie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Na podstawie art.3b ust. 1 pkt 3, art.3c ust.1 pkt 2, art.3b ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Związek Międzygminny „Czysty Region” osiągnął następujące poziomy:

- przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%] - za rok 2023 - 44,4% (wymagany poziom to 35%), za rok 2024 – 46% (wymagany poziom to 45%).
- ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania [%] – za rok 2023 - 0,7%, za rok 2024 – 0,1%
- składowania odpadów komunalnych [%] – za rok 2023 - 19,16%, za rok 2024 – 18%.

W stosunku do lat poprzednich stwierdza się wzrost strumienia odpadów komunalnych zebranych selektywnie, co świadczy o poprawianiu i wzrastającej wiedzy mieszkańców w zakresie hierarchii postępowania z odpadami komunalnymi oraz zapewnia odpowiedni strumień odpadów segregowanych, który musi spełnić wymogi ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz normy unijne. Utrzymywanie się takiej tendencji w dłuższej perspektywie terminowej może wpływać na obniżenia stawek za zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Wśród odpadów niebezpiecznych wyróżnia się odpady zawierające azbest. Gmina Ujazd posiada opracowany „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ujazd na lata 2011 – 2032 przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Ujeździe Nr XIX.99.2012 z dnia 30.05.2012r. Podstawą opracowania Programu usuwania wyrobów zawierających azbest w Gminie była inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest przeprowadzona poprzez spis z natury lub zgłoszenia właścicieli nieruchomości. Obecnie Gmina na bieżąco prowadzi i aktualizuje dane o wyrobach zawierających azbest za pomocą Bazy Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii. Zgodnie z aktualnie prowadzonym rejestrem na terenie gminy Ujazd pozostało do unieszkodliwienia (do 2032r.) 258,121 Mg wyrobów zawierających azbest.

Obecnie Gmina na bieżąco prowadzi i aktualizuje dane o wyrobach zawierających azbest za pomocą Bazy Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Zgodnie z aktualnie prowadzonym rejestrem wg stanu na maj 2025 na terenie gminy Ujazd zinwentaryzowano 571,317 Mg wyrobów

zawierających azbest, a usunięto do tej pory 311,397 Mg tych wyrobów. Pozostało do unieszkodliwienia 259,921 Mg wyrobów azbestowych.

Głównym celem w zakresie gospodarki wyrobami zawierającymi azbest jest całkowite usunięcie tych wyrobów z terenu gminy Jutrosin do 2032 r. Cel ten wynika z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętym przez Radę Ministrów 14 maja 2002r. oraz „Programu oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009-2032” przyjętym Uchwałą Rady Ministrów z dnia 9 lipca 2009r.

W latach 2022-2023 Gmina Ujazd nie podejmowała działań własnych oraz koordynowanych (występując o środki WFOŚiGW) w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest.

Zgodnie z informacją WIOŚ w Opolu w latach 2023-2024 przeprowadził 10 kontroli w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami na terenie zakładów zlokalizowanych na terenie gminy Ujazd. Dwie z dziesięciu kontroli zakończyły się wydaniem postanowienia i zarządzenia pokontrolnego, w tym decyzji administracyjnej.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” w latach 2023-2024.

Tabela 16. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie gospodarki odpadami w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Zbiórka i usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka	2023	31 510,51 (Gmina Ujazd)

2.9 Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe

Zgodnie z podziałem przyrodniczo-leśnym, obszar opracowania należy do dwóch mezoregionów V Krainy Śląskiej: Gogolińsko-Strzeleckiego (V.21) i Lasów Raciborskich (V.22). Do pierwszego z wyżej wymienianych należy większość obszaru gminy, za wyjątkiem jej południowych krańców (obejmujących m.in. Niezdrowicki Las). Mezoregion Gogolińsko-Strzelecki cechuje średnia lesistość wynosząca 26%. Obszar ten cechuje urozmaicona rzeźba terenu i geologia, z udziałem zarówno plejstoceńskich materiałów polodowcowych jak i mezozoicznych skał wapiennych. Dominującymi lasami są tu buczyny i grądy. Lesistość mezoregionu Lasów Raciborskich jest duża i wynosi 56%. Najważniejszymi utworami powierzchniowymi są tu równiny zbudowane przez polodowcowe gliny żwiry i piaski oraz przecinające je doliny rzek. Dominującą roślinnością są kwaśne dąbrowy i ubogie grądy.

Najbardziej pospolitymi zbiorowiskami na terenie badanej gminy są zespoły roślinne użytków rolnych, zarówno upraw zbożowych jak i okopowych. Dominującymi zbiorowiskami upraw polnych są pospolite zespoły z rzędu *Polygono-Chenopodietalia*. Zespoły dobrze wykształcone, interesujące mnogością barw chabrów, maków czy wyk zanikają na obszarze terenu badań. Zubożenie zbiorowisk segetalnych obserwowano już podczas badań prowadzonych w 1992 r., kiedy w innych częściach Opolszczyzny bogate w chwasty pola uprawne były jeszcze dość powszechnym widokiem.

Użytki zielone występują w gminie Ujazd na niewielkich, rozproszonych powierzchniach, najczęściej w postaci pasów w dolinach cieków. Łączna powierzchnia łąk i pastwisk to odpowiednio 5,2% i 3,6% powierzchni gminy Ujazd. Użytki łąkowe są na większości powierzchni użytkowane chronionych roślin znajdują się poza obszarami intensywnie użytkowanymi rolniczo, intensywnie, co w połączeniu z eutrofizacją siedliska (bezpośrednie nawożenie lub spływ biogenów z pól) znacząco ogranicza ich bogactwo florystyczne. Na niewielkich powierzchniach zachowały się jednak świeże niżowe łąki z dużym udziałem roślin zielnych *Arrhenatheratum medioeuropaeum* oraz wilgotne łąki ostrożeńiowe *Cirsietum rivularis*. Te ostatnie stwierdzane były w latach 90-tych XX w. jedynie z doliny Kłodnicy, później również z rejonu Balcarzowic, natomiast łąki świeże występują dość powszechnie w dolinach mniejszych cieków, choć są

najczęściej intensywnie zagospodarowane. Pastwiska stanowią zwykle mniej ciekawe florystycznie siedlisko, choć w miejscach podmokłych w ich płatach występować może np. kukułka szerokolistna *Dactylorhiza majalis* stwierdzana w 1993 r. w rejonie Niezdrowic. Użytki zielone spełniają istotną rolę krajobrazową i ekologiczną w dolinach cieków, stanowiąc często bufor pomiędzy intensywnie użytkowanymi gruntami ornymi, a wodami powierzchniowymi. Łąki towarzyszą też w dużej mierze zabudowie wiejskiej, stanowiąc tło dla dobrze zachowanych starych układów urbanistycznych. Między innymi ze względu na ww. kontekst, trwałe użytki zielone powinny zostać otoczone szczególną troską.

Stosunkowo pospolitszymi zbiorowiskami są tzw. zespoły dywanowe porastające miejsca intensywnie wydeptywane, w tym nawet szczeliny chodników. Budują je pospolite rośliny odporne na uszkodzenia mechaniczne, takie jak babka większa (*Plantago major* L.), rumianek bezpromieniowy (*Matricaria discoidea* DC.), życica trwała (*Lolium perenne* L.), sit chudy (*Juncus tenuis*), czy wiechlina roczna (*Poa annua* L.).

Zbiorowiska roślin wodnych wykształcają się najczęściej w żyznych wodach niewielkich zbiorników wodnych (starorzecza, dawne wyrobiska i stawy), a także w rowach. Zdecydowana większość wód powierzchniowych ma charakter eutroficzny lub mezotroficzny. Zbiorowiska wodne w zależności od warunków siedliskowych, przedstawiają różne postacie organizacji – od dobrze wykształconych fitocenoz, skupiających większość gatunków charakterystycznych, do agregacji jednogatunkowych, trudnych do identyfikacji. Należy jednak stwierdzić, że fitocenozy wodne na terenie opracowania są słabo wykształcone. Otoczenie zbiorników i cieków wodnych stanowią najczęściej zbiorowiska szuwarowe. Roślinność higrofila występuje również w rejonie źródeł i młak. Na podłożu torfowym na niewielkich powierzchniach w gminie zbiorowisk hygrofitów *Magnocaricion*, w tym turzyc kępkowych, jednak poza okresem wegetacyjnym określenie ich szczegółowego statusu syntaksonomicznego było niemożliwe. Turzycowiska stwierdzone m.in. pomiędzy Kanałem Gliwickim a południową krawędzią doliny Kłodnicy mogą zarastać porzucone i niemeliorowane łąki wilgotne. Znaczne wysycenie terenu gminy Ujazd przez strumienie wskazuje na możliwość występowania zespołu nadbrzeżnych ziołorośli, ale biocenozy bylin nadrzecznych nie zostały jak dotąd na terenie opracowania systematycznie zinwentaryzowane. Podobnie, wyżynno-krasowy charakter północnej części gminy predysponuje go do występowania węglanowych źródeł z towarzyszącym im charakterystycznymi mszakami. Ziołorośla i źródlika mają być przedmiotem dodatkowych badań prowadzonych w ramach realizacji planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 „Góra Świętej Anny”, ale przynajmniej część potencjalnych płatów tych fitocenoz w gminie Ujazd znajduje się poza granicami ostoi, np. w rejonie Jaryszowa.

W strefie kontaktowej różnych typów biocenoz leśnych i zadrzewieniowych wykształcają się zbiorowiska okrajowe tworzone przez pospolite światłolubne gatunki. Zbiorowiska te rozpowszechnione są na całym obszarze opracowania z wyjątkiem terenów zabudowanych, przy czym dobrze rozwijają się w rozczłonkowanych kompleksach leśnych i nad wodami. Zbiorowiska okrajowe porastają prawdopodobnie również część dawnych muraw kserotermicznych.

Ekosystemy leśne to potencjalnie podstawowe naturalne zbiorowiska roślinne dla obszaru Opolszczyzny. Ekosystemy zbiorowisk leśnych cechują się wysokim stopniem różnorodności biologicznej, skomplikowaną siecią zależności międzygatunkowych i przez to wysokimi walorami poznawczymi, ochronnymi i estetycznymi. Dostępne dane pozwalają wskazać płaty łągów jesionowo-olszowych *Fraxino-Alnetum*. Prawdopodobnie na niewielkich powierzchniach w gminie występują również łągi wierzbowo-topolowe *Salici-Populetum* i jesionowo-wiązowe *Ficario-Ulmetum minoris*, ale nie są one wykazywane w dokumentacji RDOŚ i PGL „Lasy Państwowe”. Podmokłe, bagienne lasy o charakterze olsu *Carici elongatae-Alnetum* występują w pobliżu niewielkich zbiorników wodnych np. w sąsiedztwie niewielkiego śródleśnego stawu na zachód od Balcarzowic.

Na siedliskach świeżych (mniej wilgotnych) przed rozpoczęciem planowej gospodarki leśnej dominowały lasy bukowe. Świadczą o tym pojedyncze stare buki dęby zachowane, jako przestoje, w lasach sosnowych i dębowych. Nasadzenia sosnowe, pochodzące często jeszcze z XIX w. są obecnie przebudowywane w lasy liściaste lub mieszane. Dobrze wykształcone drzewostany bukowe o charakterze żywej buczyny niżowej *Galio odorati-Fagetum* zachowały się zasadniczo tylko w obrębie rezerwatu „Boże Oko”. Występujący w jego granicach drugi zespół leśny – kwaśnej buczyny niżowej *Luzulo pilosae-Fagetum*, stwierdzany jest również

w rozproszeniu w innych kompleksach leśnych, m.in. w kompleksie na wschód od Jaryszowa. Występowanie płatów o charakterze grądów można wiązać z wpływem gospodarki leśnej i celowym wprowadzeniem dębów w siedliskach dawnych buczyn. Struktura zespołów grądowych w gminie wskazuje na przebiegania przez jej teren granicy występowanie dwóch ich typów: grądów środkowoeuropejskich *Galio-Carpinatum* dominujących na większości obszaru, oraz grądów subkontynentalnych *Tilio-Carpinetum* występujących jedynie na wschodnim skraju gminy. Grądy występują w rozproszeniu w większości kompleksów leśnych, często w mozaice z buczynami, jednak tworzące je drzewostany należą jednak zwykle do młodszych klas wieku.

Pod względem przyrodniczym gmina Ujazd jest dobrze rozpoznana, w wyniki oceny fauny i flory znalazły się w opracowanej w 2020r. „Inwentaryzacji przyrodniczej gminy Ujazd” oraz opracowanym w 2019r. „Opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym dla gminy Ujazd”. W opracowaniach tych szczegółowo opisano uwarunkowania florystyczne, faunistyczne, krajobraz, formy ochrony przyrody oraz dokonano oceny stanu i funkcjonowania przyrody na terenie gminy wraz z oceną odporności i zdolności do regeneracji.

W gminie Ujazd lasy i grunty leśne zajmują powierzchnię ok. 1983 ha tj. ok. 23,8 % powierzchni gminy. Wskaźnik lesistości gminy jest do niższy od przeciętnej lesistości województwa (26,7%) i kraju (29,6 %). Na terenie gminy lasy wchodzą w skład Nadleśnictwa Strzelce Opolskie, Rudziniec, Kędzierzyn, które podlegają pod Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Katowicach.

Powierzchnia obszarów prawnie chronionych na terenie gminy Ujazd wynosi ok. 349,70 ha, co stanowi 4,2 % ogólnej powierzchni gminy. Na terenie gminy Ujazd w latach 2023-2024 jak i obecnie występują 3 obszarowe formy ochrony przyrody tj. Natura 2000 (SOOS) PLH160002 Góra Świętej Anny, Park Krajobrazowy Góra Św. Anny oraz Rezerwat przyrody „Boże oko”. Dodatkowo zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody na terenie gminy Ujazd występują 3 pomniki przyrody.

Ocena przestrzegania ustalonych zasad ochrony przyrody na terenach prawnie chronionych jest zadaniem niezwykle trudnym, lecz można stwierdzić że w latach 2023-2024 nie doszło do żadnych poważnych naruszeń zakazów ochrony przyrody mogących spowodować zmiany ekosystemalne lub fragmentację czy też zniszczenie siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów na terenie gminy Ujazd.

W 2023r. Gmina Ujazd wydała 1 zezwolenie RG.6131.5.2023 z dnia 22.03.2023 r. na usunięcie drzew. Wnioskodawcę zobowiązano do wykonania nasadzeń zastępczych w ilości 28 szt. drzew gatunków rodzimych.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe” w latach 2023-2024.

Tabela 17. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie zasobów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Wykonanie nasadzeń: 8 szt. drzew gatunku lipa drobnolistna w Niezdrowicach, 6 szt. drzew gatunku klon zwyczajny w Olszowej, 3 szt. drzew gat. klon zwyczajny w Ujeździe, 1 szt. drzewa gat. jarząb pospolity w Starym Ujeździe. Łącznie nasadzono 18 szt. drzew	2023	4 000,00 (Gmina Ujazd)
2.	Wykonanie nasadzeń drzew i krzewów w ramach odbudowy zdegradowanego stawu w Starym Ujeździe - ok. 2700 szt. drzew i krzewów	2023	161 316,69 (Gmina Ujazd)
3.	Wycinka i nasadzenia drzew, utrzymanie gminnych terenów zielonych	2023	86 417,60 (Gmina Ujazd)
4.	Zakup kwiatów i drzew	2023	4 981,98 (Gmina Ujazd)
5.	Opracowanie programu opieki nad zabytkami Gminy Ujazd na lata 2023-2026	2023	4 800,00 (Gmina Ujazd)
6.	Wykonanie i zamontowanie na wzgórzu zamkowym tablicy ilustracji na	2023	12 354,00

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
	szkle , przedstawiającej historię zamku w Ujeździe		(Gmina Ujazd)
7.	Wycinka i cięcia pielęgnacyjne drzew na terenie gminy Ujazd	2024	17 956,00 (Gmina Ujazd)
8.	Wykonanie kart ewidencyjnych Gminnej Ewidencji Zabytków z obszaru gminy Ujazd	2024	14 760,00 (Gmina Ujazd)
9.	Prace konserwatorskie przy zespole zabytków z kościoła pątniczego pw. Nawiedzenia NMP w Ujeździe, konserwacja dwóch organów	2024	194 300,00 (Gmina Ujazd)
10.	Prace konserwatorskie i restauratorskie ambony i dwóch obrazów w kościele pw. Matki Boskiej Śnieżnej w Olszowej	2024	99 837,35 (Gmina Ujazd)

2.10 Zagrożenie poważnymi awariami

Zgodnie z art. 271b *Ustawy Prawo ochrony środowiska [1]*, Główny Inspektor Ochrony Środowiska jest organem właściwym do realizacji zadań Ministra Środowiska w sprawach: przeciwdziałania poważnym awariom, transgranicznych skutków awarii przemysłowych oraz awaryjnym zanieczyszczeniom wód granicznych. Do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska należą:

1. kontrola podmiotów, których działalność może stanowić przyczynę powstania poważnej awarii;
2. badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska;
3. prowadzenie rejestru zakładów, których działalność może być przyczyną wystąpienia poważnej awarii, w tym zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii i o dużym ryzyku wystąpienia awarii w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska;
4. prowadzenie rejestru poważnych awarii.

Co roku Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie publikuje raporty o występowaniu zdarzeń o znamionach poważnej awarii. Zgodnie z otrzymaną informacją z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu w latach 2023-2024 nie miały miejsca zdarzenia o znamionach poważnej awarii na terenie gminy Ujazd. Na terenie gminy Ujazd nie ma zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR), ani zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR).

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Zagrożenie poważnymi awariami” w latach 2023-2024.

Tabela 18. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie zagrożenia poważnymi awariami i ochroną przed zagrożeniami w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Dotacja dla jednostek OSP z przeznaczeniem na zapewnienie gotowości bojowej tych jednostek	2023	35 000,00 (Gmina Ujazd)
2.	Dotacja celowa OSP- Olszowa - zakup sprzętu ratownictwa technicznego	2023	50 000,00 (Gmina Ujazd)
3.	Dotacja dla jednostek OSP z przeznaczeniem na zapewnienie gotowości bojowej tych jednostek	2024	40 000,00 (Gmina Ujazd)
4.	Budowa budynku remizy dla OPS w Niezdrowicach	2024	90 604,00 (Gmina Ujazd)
5.	Budowa budynku remizy dla OPS w Zimnej Wódce	2024	90 604,00 (Gmina Ujazd)
6.	Montaż stacji alarmowej wraz z systemem nadawania komunikatów	2024	43 788,00 (Gmina Ujazd)

2.11 Edukacja ekologiczna

Latach 2023-2024 przeprowadzono szereg działalności proedukacyjnych w tym związanych z Programem „Czyste Powietrze” jak i związanych z gospodarką odpadami komunalnymi. Poniżej znajduje się szczegółowy opis działań edukacyjnych przeprowadzonych na terenie gminy Ujazd w latach 2023-2024.

ROK 2023

- 1) w dniach od 15.04.2023 r. do 22.04.2023 Gmina Ujazd realizowała drugą edycję akcji pod hasłem EKO – TYDZIEŃ w ramach akcji w placówkach oświatowych prowadzone są zajęcia o tematyce ochrony środowiska z szczególnym uwzględnieniem tematyki ochrony powietrza. Odbył się również konkurs dla mieszkańców gminy. Najbardziej kreatywne jednostki oświatowe otrzymały w nagrodzie maty edukacyjne dot. jakości powietrza z różnymi hasłami i poradami, które mogą wpływać na stan powietrza
- 2) w ramach prowadzonego Punktu konsultacyjno - informacyjnego Programu Czyste Powietrze zakupiono czujnik jakości powietrza a wyniki pomiarów publikowane są na stronie internetowej urzędu
- 3) Związek Międzygminny Czysty Region którego Gmina Ujazd jest członkiem i który to realizuje gospodarkę odpadami na terenie gminy Ujazd przeprowadził 2 kampanie związanych z gospodarką odpadami i ich wpływem na środowisko oraz jakość powietrza
- 4) W placówkach oświatowych odbyło się szereg aktywności dot. ochrony środowiska w tym ochrony powietrza tj. m.in.:
  - a) PSP Olszowa - 15 września - udział w akcji "Sprzątanie Świata", 22 września - projekt ekologiczny z czystego regionu "Jestem - myślę – segreguję" Program "Kubusiowi przyjaciele natury" realizowany przez przedszkole Program "Czyste powietrze wokół nas"- przedszkole Zbieranie pustych opakowań po kleju Amos - przedszkole i szkoła od września 2023 do grudnia. W przedszkolach zbieranie z otoczenia puszek aluminiowych we wrześniu, zbieranie kasztanów w październiku. Udział w wykopki h przedszkolaków w ramach poznania kultury agroturystyki i wykorzystania surowców naturalnych. Zbieranie korków plastikowych w przedszkolu i szkole. Zbieranie zużytych baterii. W tamtym roku braliśmy udział w programie "Dzieci zbierają elektrośmieci" - teraz ruszył nowy nabór
  - b) PSP Jaryszów - 11 stycznia 2023 uczniowie z Sieronowic brali udział w lekcji w Izbie Leśnej, gdzie poznawali tajniki życia lasu i sposoby ochrony przyrody. W lutym klasa druga w Jaryszowie poznawała ciekawostki na temat najzimniejszych rejonów świata – Antarktydy i Arktyki. Uczniowie dowiadywali się również o zagrożeniach dla klimatu związanych z topnieniem lodowców wokół biegunów. 2 marca 2023 grupa młodsza w przedszkolu w Sieronowicach wysiewała kwiaty i pomidorki oraz sadiły cebulki. Uczyły się, co jest roślinkom potrzebne do życia. W ramach przygotowań do Wielkanocy uczniowie wysiewali w swoich klasach owies, jęczmień, rzeżuchę, słoneczniki, o które musieli dbać. W szkole w Jaryszowie w ramach Ekotygodnia odbywały się różne zajęcia w czasie lekcji i przerw – również z wykorzystaniem podłogi interaktywnej. W ramach ekotygodnia w przedszkolu w Sieronowicach odbyły się zajęcia metodą stacji. W ten sposób przedszkolaki dobrały w pary pasujące do siebie połówki obrazków Ziemi, posegregowały śmieci do odpowiednich koszy, odgadły liczby, które ukryły się pod ekosymbolami oraz ułożyły układanki z poradami ekologicznymi. Omówiliśmy też "Kodeks małego ekologa", a do każdej porady dzieci podawały przykłady ze swojego życia. Ponadto przedszkolaki wykonały pracę plastyczną "Ekogąsienica" z wykorzystaniem plastikowych nakrętek z butelek. Przedszkolaki brały udział projekcie „Mali strażnicy przyrody” oraz kilkakrotnie uczyli się zasad segregowania śmieci. 20 kwietnia 2023 w szkole w Sieronowicach odbyły się zajęcia, w ramach których uczniowie przygotowali mini ogródek, wysiewali nasiona warzyw i kwiatów, posadzili podarowane przez rodziców sadzonki sałaty i truskawek. Krzewinki truskawek były pamiątką zabieraną do domu na wakacje. Trzeci tydzień kwietnia to w oddziałach przedszkolnych czas na zajęcia i spacerki ekologiczne, zbieranie nakrętek i baterii, naukę segregowania śmieci, zdobienie ekologicznych toreb

na zakupy i wiele innych aktywności. Obchody Dnia Ziemi zakończone 8 maja apelem. W ramach tygodnia dla Ziemi odbywały się zajęcia poświęcone poznawaniu przyrody i sposobów okazywania troski o nią. 10 maja 2023 wycieczka klas I –III do Zagrody Edukacyjnej – było to Gospodarstwo Agroturystyczne „Pod Skałką” w Przybynowie, gdzie uczniowie zwiedzali m.in. mini zoo. Maj 2023 – konkurs plastyczny „Bezpiecznie na wsi mamy, niebezpiecznych substancji nie używamy” – prace na temat używania środków ochrony roślin. W czerwcu 2023 uczniowie klasy II tworzyli zielniki, utrwalając wiedzę na temat okolicznej roślinności. Od września 2023 uczniowie klas I-III biorą udział w projekcie „Klasa w terenie”, w ramach którego część zajęć odbywa się na łące lub w lesie, gdzie dzieci poznają przyrodę, jej zasoby i sposoby ochrony. Kilka razy w roku organizowane są zajęcia związane ze zdrowym odżywianiem, dzieci klas I-III hodują w doniczkach warzywa, które mogą zjeść na drugie śniadanie. W czerwcu kończyła się kolejna edycja projektu „Lekturki spod chmurki”, której tematem przewodnim były podróże po świecie. Razem z bohaterami książek dzieci poznawały przyrodę różnych zakątków Ziemi, zróżnicowanie przyrodnicze kontynentów, ich potrzeby i możliwości ochrony natury. W czerwcu i październiku w przedszkolach odbyły się spotkania ze zwierzętami egzotycznymi i hodowlanymi. 22 września 2023 w oddziale przedszkolnym w Sieronowicach dzieci powitały jesień, rozmawiały o darach tej pory roku i o tym, co robić, by móc z nich w pełni korzystać. 23 września 2023 akcja Sprzątanie świata – ekologiczny spacer w celu sprzątania śmieci w lesie i na łąkach w pobliżu szkoły. Przy okazji przypomniano zasady segregacji odpadów. 3 października 2023 wycieczka piesza z Sieronowic do Balcarzowic połączona ze sprzątaniem świata i wykopkami. Czas spędzony na poznawaniu okolicy z jej przyrodą – na polu i łące, w winnicy i lesie. 26 października 2023 – piesza wycieczka do Nogowczyc, poznawanie okolicznej przyrody 17 listopada 2023 - szkolny konkurs kulinarny, spotkanie półfinalistą programu MasterChef Junior. Dużo uwagi poświęcono zrównoważonej hodowli roślin i zwierząt, niemarnowaniu żywności i energii. Dzień zdrowego śniadania był częścią projektu „Szkolne przygody Gangu Mocniaków” 23 listopada 2023 – spotkania z leśniczym, opowieści o lesie, zwierzętach i dbałości o przyrodę w ramach dnia „Szacunku i wdzięczności dla przyrody”.

- c) PSP Ujazd - XXX Ogólnopolska Akcja Sprzątania Świata, Ogólnopolski projekt połączony z warsztatami online „EkoEksperymentarium” - potwierdzony certyfikatem, Ogólnopolska akcja „Zbieram to w szkole!” – (zbieramy baterie, małe elektrośmieci - pod koniec roku szkolnego organizator odbierze zebrany sprzęt i baterie), Ogólnopolska akcja „Działaj z imPETem”, która nadal trwa. (w ramach tej akcji mamy otrzymać informację, czy zakwalifikowaliśmy się do odwiedzin mobilnej śmieciarki i otrzymania zgniatarki do butelek), Ogólnopolski etapowy konkurs „Postaw na Słońce” - etap I trwa do 7 marca, (Fundacja BOŚ), w ramach lekcji nauczycielka przyrody i biologii zorganizowała adopcje roślinek (NIE KUPUJ, ROZSADZAJ), oraz debatę w klasach 7 na temat "wysypiska śmieci, a spalarnie śmieci".
- d) PP Ujazd akcja "Dokarmianie ptaków zimą" "Zdrowe jedzenie" – wspólne przygotowanie razem z kucharkami w przedszkolu zdrowego posiłku „Album -mały ekolog w akcji” - konkurs fotograficzny Obchody Tygodnia Ziemi w przedszkolu –ukwiecanie ogrodu przedszkolnego uczenie segregacji odpadów, sprzątanie najbliższej okolicy, założenie ogródka przedszkolnego. Organizowanie wycieczek w piękne zielone środowiska przyrodnicze z elementami dendroterapii (przytulanie drzew w pobliskim parku) oraz zabaw w terenie. udział w akcji "Sprzątanie świata". Był też dzień zdrowego śniadania oraz zajęcia edukacyjne z pomocami dydaktycznymi z Czystego Regionu we wrześniu - segregujemy i uczymy segregować.

ROK 2024

W 2024 r. w Gmina Ujazd przeprowadziła konkurs plastyczny pt. "Chcę oddychać czystym powietrzem" skierowanym dla dzieci z klas 1-3 celem konkursu było propagowanie postaw w zakresie ochrony powietrza, a także podkreślenia wpływu podjętych działań na ograniczenie zanieczyszczenia powietrza. Gmina prowadzi również PKI Programu Czyste Powietrze w ramach którego organizowane są spotkania z mieszkańcami, emitowane są spoty radiowe oraz drukowane materiały promujące poprawę jakości powietrza.

Poniżej w tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych zadań i działań w ramach obszaru interwencji „Edukacja ekologiczna” w latach 2023-2024.

Tabela 19. Wykaz zrealizowanych zadań i działań zawartych w POŚ dla Gminy Ujazd w zakresie ochrony edukacji ekologicznej w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Prowadzenie edukacji ekologicznej (ulotki, imprezy, akcje edukacyjne, audycje, konferencje, działania informacyjne i szkoleniowe) związanej z ochroną powietrza	2023	14940,85, w tym dotacja WFOŚiGW 9471,00 (Gmina Ujazd)
2.			

2.12 Pozostałe zadania mające wpływ na ochronę i poprawę środowiska

Na koniec 2024r. miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego objęte były wszystkie tereny gminy Ujazd. Wszystkie opracowania zostały wprowadzone do Systemu Informacji Przestrzennej wraz z ich podpisanym zbiorem danych przestrzennych (strona internetowa <https://rejestrurbanistyczny.gison.pl/ujazdstrzelecki>).

W 2023 nie podjęto żadnych uchwał zmieniających lub powołujących miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Ujazd.

W 2024 roku podjęto uchwały:

- Uchwała Nr LXIX.460.2024 Rady Miejskiej w Ujeździe z dnia 26 lutego 2024 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów miasta Ujazd;
- Uchwała Nr III.25.2024 Rady Miejskiej w Ujeździe z dnia 20 czerwca 2024 roku w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru obejmującego fragmenty miasta Ujazd oraz wsi Niezdrowice;
- Uchwała Nr VI.53.2024 Uchwała Nr VI.53.2024 Rady Miejskiej w Ujeździe z dnia 30 września 2024 roku w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru obejmującego część miasta Ujazd.

W dniu 28 października 2024 r. Rada Miejska w Ujeździe podjęła Uchwałę Nr VII.63.2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Ujazd.

Przystąpienie do sporządzenia planu ogólnego podyktowane jest zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która weszła w życie 24 września 2023 r. Zgodnie z tą zmianą i nowelizacją 30 czerwca 2026 r. utraci moc studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ustawa wprowadza w jego miejsce nowy akt planowania przestrzennego w postaci planu ogólnego. Plan ogólny ma określić podział obszaru gminy na strefy planistyczne oraz wskazać gminne standardy urbanistyczne, w których szczegółowo zostaną określone: profil funkcjonalny, strefy oraz wskaźniki urbanistyczne takie jak maksymalna nadziemna intensywność zabudowy, maksymalna wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni biologicznie czynnej.

Dnia 28 listopada 2024 r. odbyło się spotkanie informacyjne w sprawie planu ogólnego gminy Ujazd, nagranie spotkania, prezentacja, odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania dostępne są na stronie Biuletynu Informacji Publicznej w zakładce OGŁOSZENIA>Gospodarka przestrzenna>Plan ogólny.

Tabela 20. Wykaz pozostałych zrealizowanych zadań i działań mających wpływ na ochronę środowiska w gminie Ujazd w latach 2023-2024

Lp.	Nazwa zadania	Rok	Koszty i podmiot odpowiedzialny [zł]
1.	Opracowanie planu mpzp Ujazd- etap 2, opracowanie zmiany mpzpfragmentu Ujazdu i Niezdrowic, umieszczanie ogłoszeń w prasie, wykonanie opinii w sprawie opłaty planistycznej	2023	17 269,10 (Gmina Ujazd)
2.	Opracowanie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, opracowanie zmian MPZ, aktualizacja danych przestrzennych	2024	107 510,00 (Gmina Ujazd)

3. Ocena realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024 wraz z podsumowaniem za lata 2023-2024

Większość przyjętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Ujazd na lata 2021-2024 działania i zadania zostało zrealizowanych planowo. Proces realizacji zapisów POŚ dla Gminy Ujazd obejmuje okres lat 2021-2024, a więc część działań i zadań przewidziana jest do realizacji została wykazana w Raporcie za lata 2021-2022, a część w niniejszym dokumencie tj. Raporcie za lata 2023-2024. Należy podkreślić, że w okresie programowania realizacja poszczególnych zadań i działań w wyodrębnionych obszarach interwencji była realizowana sukcesywnie, a efekt ekologiczny i środowiskowy będzie widoczny w dłuższej perspektywie czasowej.

W zakresie obszaru interwencji „Ochrona klimatu i jakości powietrza” Gmina Ujazd realizowała głównie działania przyjęte w obowiązującym Programie ochrony powietrza dla województwa opolskiego w zakresie m.in. ograniczenia emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych (wymiana źródeł ciepła); prowadzenia działań promocyjnych i edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje) oraz prowadzenia kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów. Ponadto Gmina Ujazd w okresie programowania wykonywała szereg działań naprawczych wskazanych w obowiązującym Programie Ochrony Powietrza co zostało wskazane z corocznym sprawozdaniu z POP przedstawianym Marszałkowi Województwa Opolskiego.

W latach 2023-2024 kontynuowano zadanie polegające na udzielaniu dotacji celowych z własnego budżetu na dofinansowanie zadań mających na celu wymianę przez mieszkańców gminy Ujazd urządzeń grzewczych opalanych węglem na instalacje o mniejszej emisji zanieczyszczeń do powietrza. W latach 2023-2024 z dofinansowania skorzystało blisko 60 wnioskodawców.

Ważnym działaniem było również kontynuowanie zawartego w 2021r. porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu w zakresie działania punktu konsultacyjno-informacyjnego Programu priorytetowego Czyste Powietrze. W ramach funkcjonowania punktu informacyjno-konsultacyjnego do WFOŚiGW w Opolu w 2023r. złożono 31 wniosków o dofinansowanie, natomiast w 2024r. złożono 41 wniosków o dofinansowanie.

W 2023r. Gmina Ujazd w partnerstwie z gminami Bierawa i Leśnica realizowała projekt pn. „Likwidacja i wymiana źródeł ogrzewania na ekologiczne w gminie Ujazd, Bierawa i Leśnica”. Projekt swym zakresem obejmował zarówno likwidację indywidualnych źródeł ciepła w jednorodzinnych i wielorodzinnych budynkach mieszkalnych poprzez ich przyłączenie do sieci gazowej (w lokalizacjach w których jest to możliwe oraz uzasadnione technicznie i ekonomicznie) i wymianę nieefektywnych energetycznie źródeł na źródła bardziej ekologiczne (w tym zasilane biomasą).

W 2024r. Gmina Ujazd zawarła umowę nr 14/GT/2024 na opracowanie SWI oraz wniosku o dofinansowanie dla projektu „Partnerstwo na rzecz zrównoważonej mobilności i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w subregionie kędzierzyńsko-kozielskim”.

W zakresie obszaru interwencji „Zagrożenie hałasem” Gmina Ujazd realizowała głównie zadania związane z przebudową/modernizacją infrastruktury drogowej. W większości przypadków działania związane z modernizacją infrastruktury drogowej dotyczyły sieci gminnej i powiatowej.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie Gminy Ujazd w latach 2023-2024 GIOŚ nie wyznaczył punktów monitoringu hałasu komunikacyjnego. Na potrzeby oceny stanu akustycznego środowiska sporządza się Strategiczne mapy hałasu (dawniej mapy akustyczne) zgodnie z art. 118 Ustawy Prawo ochrony środowiska [1].

Zgodnie z informacją Zarządu Dróg Powiatowych w Strzelcach Opolskich dla żadnej z dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy Ujazd nie zostały opracowane Strategiczne Mapy Hałasu.

Zgodnie z informacją Zarządu Dróg Wojewódzkich w Opolu dla żadnej z dróg wojewódzkich przebiegających przez teren gminy Ujazd nie zostały opracowane Strategiczne Mapy Hałasu.

Zgodnie z informacją Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad oddział Opole opracowaniem Strategicznych Map Hałasu objęto 3 odcinki autostrady A4: odcinek 41014 węzeł Krapkowice (ul. Transportowa DW423) / węzeł Kędzierzyn-Koźle (ul. Stara Kuźnia DW426), odcinek 41015 węzeł Kędzierzyn-Koźle (ul. Stara Kuźnia DW426) / węzeł Strzelce Opolskie (DK88) oraz odcinek węzeł Strzelce Opolskie (DK88) / węzeł Łany (ul. Pyskowska DK40). W ramach strategicznych map hałasu opracowano warstwę terenów o ustalonych poziomach dopuszczalnych hałasu z odniesieniem do zapisów obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego oraz pism zawierających dane dotyczące faktycznego zagospodarowania terenów, sporządzonych przez poszczególne Urzędy Gmin w 2021r. Na terenie gminy Ujazd tereny te w aspekcie przebiegu autostrady A4 zidentyfikowano w m. Olszowa, Zimna Wódka, Jaryszów, Sieronowice i Nogowczyce.

W zakresie obszaru interwencji „Pola elektromagnetyczne” Gmina Ujazd w latach nie realizowała żadnych działań i zadań. W tym obszarze realizowano państwowy monitoring pól elektromagnetycznych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na terenie całego województwa opolskiego. Na terenie gminy Ujazd GIOŚ w latach 2023-2024 wyznaczył 1 punkt monitoringu pól elektromagnetycznych w Ujeździe przy Placu 1-Maja. Zmierzony poziom natężenia PEM w analizowanym punkcie wyniósł $<0,5$ V/m. Wartość wskaźnika poziomu emisji pól elektromagnetycznych WME wyniosła 0,06.

W 2023r. GIOŚ na terenie województwa opolskiego prowadził monitoring pól elektromagnetycznych w 34 punktach. Średnia arytmetyczna natężenia PEM dla województwa opolskiego w 2023 roku wyniosła 0,67 V/m, przy poziomie dopuszczalnym wynoszącym 28 V/m.

W 2024r. GIOŚ na terenie województwa opolskiego prowadził monitoring pól elektromagnetycznych w 34 punktach. Średnia arytmetyczna natężenia PEM dla województwa opolskiego w 2024 roku wyniosła 0,91 V/m, przy poziomie dopuszczalnym wynoszącym 28 V/m.

W zakresie obszaru interwencji „Gospodarowanie wodami” obszar gminy Ujazd położony jest w granicach 3 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) tj. GW6000128, GW6000110 i GW6000127. Dla analizowanych JCWPd oceniono zarówno dobry stan ilościowy jak i dobry stan chemiczny. W latach 2023-2024 prowadzono monitoring diagnostyczny jakości wód podziemnych w obrębie wszystkich JCWPd. Jeden z punktów monitoringu został wyznaczony na terenie gminy Ujazd w m. Grzeboszowice. W większości punktów stwierdzono II i III klasę jakości wód podziemnych.

System hydrograficzny w Polsce podzielony jest na jednostki zwane jednolitymi częściami wód powierzchniowych. W 2022r. zaczął obowiązywać nowy podział na lata 2022-2027, w związku z tym gmina Ujazd w ujęciu zlewniowym położona jest w zasięgu 8 jednolitych części wód powierzchniowych. Jak wynika z oceny monitoringu wód powierzchniowych wszystkie JCWPrz na terenie gminy Ujazd w latach 2023-2024 odznaczały się nadal złym stanem ogólnym wód, a więc cele środowiskowe wyznaczone w IIaPGW nadal

zostały podtrzymane i dla wszystkich JCWPrz definiują osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu/potencjału ekologicznego, chyba że przyjęte odstępstwa mówią inaczej.

Dla terenu Gminy Ujazd zostały opracowane mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego. Obszary szczególnie zagrożenia powodzią obejmują dolinę rzeki Kłodnicy. Wyznaczone obszary szczególnie zagrożenia powodzią w opracowanych, zaktualizowanych i przyjętych MZP i MRP były częścią składową oraz dały podstawę do opracowania Planu zarządzania ryzykiem powodziowym. W planie tym na obszarze gminy Ujazd nie wskazano bezpośrednio obszarów problemowych pod względem powodziowym, ani nie wyznaczono żadnych działań technicznych i nietechnicznych przewidzianych do realizacji na terenie gminy w perspektywie lat 2021-2027.

Istotnym zadaniem w zakresie poprawy gospodarowania wodami na terenie gminy Ujazd był zakończony w 2023r. projekt polegający na odbudowie zdegradowanego stawu w Starym Ujeździe. Projekt realizowany był w ramach „Partnerstwa na rzecz ochrony bioróżnorodności biologicznej Gminy Kędzierzyn-Koźle, Gminy Ujazd oraz Nadleśnictwa Kędzierzyn.

W zakresie obszaru interwencji „Gospodarka wodno-ściekowa” Gmina Ujazd realizowała głównie zadania związane z eksploatacją i utrzymaniem systemu wodno-kanalizacyjnego. Na terenie Gminy Ujazd w latach 2023-2024 łączna długość sieci wodociągowej bez przyłączy wynosiła 71,3 km (stan na 31.12.2024r.). Ilość przyłączy na koniec 2024r. wyniosła 1587 szt., a ludność korzystająca z sieci wodociągowej to blisko 6 101 osób. Na terenie Gminy Ujazd w latach 2023-2024 łączna długość sieci kanalizacyjnej bez przyłączy wynosiła 78 km (stan na 31.12.2024r.). Ilość przyłączy na koniec 2024r. wyniosła 1183 szt. a ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej to blisko 5 334 osób. Gmina Ujazd posiada wyznaczoną aglomerację o zrównoważonej licznie mieszkańców 6 250 przyjętą uchwałą Nr. XXV.186.2020 Rady Miejskiej w Ujeździe z dnia 14 grudnia 2020r. Aglomeracja Ujazd obejmuje następujące miejscowości na terenie gminy Ujazd: Ujazd, Balcerzowice, Jaryszów, Kolonia Jaryszów, Klucz, Niezdrowice, Nogowczyce, Olszowa, Komorniki, Księży Las, Sieroniewice, Grzeboszowice, Stary Ujazd, Zimna Wódka i Wesołów. W 2024 r. wszczęto procedurę zmiany obszaru i aktualizacji Aglomeracji Ujazd. Obszar Aglomeracji Ujazd zwiększony zostanie o skanalizowane osiedle Piaski w Ujeździe, Goj, Buczki, oraz zwiększoną ilości ścieków z rozwijającej się Strefy Aktywności Gospodarczej.

Wg stanu na koniec 2024r. na terenie Gminy Ujazd znajdowało się 8 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków i 36 szt. zbiorników bezodpływowych.

Istotnym zadaniem z punktu poprawy jakości i wydolności gospodarki wodno-ściekowej w latach 2023-2024 była „Modernizacja przepompowni ścieków na terenie Gminy Ujazd i wymiany części studni kanalizacji sanitarnej w Ujeździe”. W wyniku realizacji projektu zmodernizowano 32 szt, przepompowni oraz wymieniono 65 studni kanalizacji sanitarnej.

Do kolejnych dużych inwestycji z punktu rozwoju systemu gospodarki wodno-ściekowej należała realizacja projektu pn. „Poprawa gospodarki wodnej w Gminie Ujazd Etap II oraz budowa kanalizacji sanitarnej w Ujeździe Osiedle Goj”.

Zadaniem długoterminowym jest planowana rozbudowa i modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków. W 2024r. podjęto prace nad kompleksowym opracowaniem koncepcji rozbudowy oczyszczalni ścieków wraz z całą infrastrukturą kanalizacji sanitarnej znajdującej się na terenie gminy Ujazd.

W zakresie obszaru interwencji „Zasoby geologiczne” i „Gleby” Gmina Ujazd nie realizowała żadnych istotnych działań i zadań w tym zakresie. W latach 2023-2024 Starosta Strzelecki nie przeprowadził kontroli w zakresie udzielonych koncesji na wydobywanie kopalin, ani nie wydał żadnych nowych koncesji w tym zakresie dla złóż zlokalizowanych na terenie gminy Ujazd. Zgodnie z otrzymaną informacją od Marszałka Województwa Opolskiego w latach 2023-2024 organ ten nie udzielał koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż będących w jego kompetencjach na terenie Gminy Ujazd.

W latach 2023-2024 na terenie gminy Ujazd nie wyznaczono żadnego punktu monitoringu chemizmu gleb ornych.

Na podstawie rejestru prowadzonego przez GDOŚ na terenie gminy Ujazd odnotowano do tej pory dwa miejsca występowania historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi: przy ul. Plac 1 Maja w Ujeździe gdzie zakończono remediację gruntu oraz przy ul. Strzeleckiej w Zimnej Wódce, gdzie również zakończono działania remediacyjne.

W zakresie obszaru interwencji „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów” Gmina Ujazd realizowała głównie ustawowy obowiązek w zakresie zapewnienia odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców gminy. Na terenie gminy Ujazd w latach 2023-2024 obowiązywał system selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Gmina Ujazd przynależy do Związku Międzygminnego „Czysty Region” na mocy Uchwały nr III/4/09 z dnia 21.07.2009r. W ramach usług świadczonych dla Gminy, Związek Międzygminny „Czysty Region” zapewnia odbiór i zagospodarowanie odpadów, prowadzi Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadzi edukację ekologiczną, zajmuje się wyposażeniem w pojemniki i worki oraz obsługa administracyjną systemu. Na obecną chwilę na terenie gminy Ujazd funkcjonuje pojemnikowy i workowy system zbiórki odpadów.

We wrześniu 2023r. przy ul. Strzeleckiej 23 w Ujeździe rozpoczął działalność Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), która został zrealizowany w ramach projektu „Budowa PSZOK na terenie gminy Ujazd zrzeszonej w Związku Międzygminnym Czysty Region” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020. Wartość inwestycji wyniosła 1.968.962,51 zł. Analiza poziomu recyklingu w latach 2022–2024 w związku międzygminnym „Czysty Region” wskazuje na stopniową poprawę gospodarowania odpadami i wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gmin przynależących do związku. Poziom recyklingu wykazuje wzrost z 59,72% w 2022 roku do 61,77% w 2024 roku, co oznacza poprawę efektywności segregacji odpadów. Pomimo wzrostu poziomu recyklingu, warto dążyć do jeszcze lepszej segregacji i zwiększenia efektywności recyklingu poprzez kampanie edukacyjne, udoskonalenie systemu zbiórki selektywnej oraz inwestycje w technologie odzysku surowców.

Na podstawie art.3b ust. 1 pkt 3, art.3c ust.1 pkt 2, art.3b ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Związek Międzygminny „Czysty Region” osiągnął następujące poziomy:

- przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych [%] - za rok 2023 - 44,4% (wymagany poziom to 35%), za rok 2024 - 46% (wymagany poziom to 45%).
- ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania [%] - za rok 2023 - 0,7%, za rok 2024 - 0,1%
- składowania odpadów komunalnych [%] - za rok 2023 - 19,16%, za rok 2024 - 18%.

W stosunku do lat poprzednich stwierdza się wzrost strumienia odpadów komunalnych zebranych selektywnie, co świadczy o poprawianiu i wzrastającej wiedzy mieszkańców w zakresie hierarchii postępowania z odpadami komunalnymi oraz zapewnia odpowiedni strumień odpadów segregowanych, który musi spełnić wymogi ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz normy unijne. Utrzymywanie się takiej tendencji w dłuższej perspektywie terminowej może wpływać na obniżenia stawek za zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Wśród odpadów niebezpiecznych wyróżnia się odpady zawierające azbest. Gmina Ujazd posiada opracowany „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Ujazd na lata 2011 - 2032 przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Ujeździe Nr XIX.99.2012 z dnia 30.05.2012r.

Obecnie Gmina na bieżąco prowadzi i aktualizuje dane o wyrobach zawierających azbest za pomocą Bazy Azbestowej prowadzonej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Zgodnie z aktualnie prowadzonym rejestrem wg stanu na maj 2025 na terenie gminy Ujazd zinwentaryzowano 571,317 Mg wyrobów zawierających azbest, a usunięto do tej pory 311,397 Mg tych wyrobów. Pozostało do unieszkodliwienia 259,921 Mg wyrobów azbestowych.

W zakresie obszaru interwencji „Zasoby przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe” Gmina Ujazd prowadziła jak co roku utrzymanie i pielęgnację terenów zieleni na terenach stanowiących własność gminy. Pod względem przyrodniczym gmina Ujazd jest dobrze rozpoznana, w wyniku oceny fauny i flory znalazły się w opracowanej w 2020r. „Inwentaryzacji przyrodniczej gminy Ujazd” oraz opracowanym w 2019r. „Opracowaniu ekofizjograficznym podstawowym dla gminy Ujazd”. W opracowaniach tych szczegółowo opisano uwarunkowania florystyczne, faunistyczne, krajobraz, formy ochrony przyrody oraz dokonano oceny stanu i funkcjonowania przyrody na terenie gminy wraz z oceną odporności i zdolności do regeneracji. Powierzchnia obszarów prawnie chronionych na terenie gminy Ujazd wynosi ok. 349,70 ha, co stanowi 4,2 % ogólnej powierzchni gminy. Na terenie gminy Ujazd w latach 2023-2024 jak i obecnie występują 3 obszarowe formy ochrony przyrody tj. Natura 2000 (SOOS) PLH160002 Góra Świętej Anny, Park Krajobrazowy Góra Św. Anny oraz Rezerwat przyrody „Boże oko”. Dodatkowo zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody na terenie gminy Ujazd występują 3 pomniki przyrody. Ocena przestrzegania ustalonych zasad ochrony przyrody na terenach prawnie chronionych jest zadaniem niezwykle trudnym, lecz można stwierdzić że w latach 2023-2024 nie doszło do żadnych poważnych naruszeń zakazów ochrony przyrody mogących spowodować zmiany ekosystemalne lub fragmentację czy też zniszczenie siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów na terenie gminy Ujazd.

W zakresie obszaru interwencji „Zagrożenie poważnymi awariami” Gmina Ujazd prowadziła zadania głównie w zakresie dotacji na utrzymanie i funkcjonowanie działalności Ochotniczych Straży Pożarnych. Co roku Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie publikuje raporty o występowaniu zdarzeń o znamionach poważnej awarii. Zgodnie z otrzymaną informacją z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu w latach 2023-2024 nie miały miejsca zdarzenia o znamionach poważnej awarii na terenie gminy Ujazd. Na terenie gminy Ujazd nie ma zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR), ani zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR).

W zakresie obszaru interwencji „Edukacja ekologiczna” Gmina Ujazd wraz z jednostkami organizacyjnymi prowadziła liczne kampanie, konkursy, warsztaty i pikniki związane z tematyką ochrony środowiska głównie w zakresie niskiej emisji oraz prawidłowej gospodarki odpadami u źródła.

4. Literatura

Wykaz aktów prawnych

- [1] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024r., poz. 54).
- [2] Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. z 2020, poz. 2187 ze zm.)
- [3] Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112)
- [4] Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1478 ze zm.)
- [5] Ustawa z dnia 20 lipca 1991r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 425)
- [6] Ustawa z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 399)
- [7] Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 kwietnia 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021r., poz. 845 ze zm.)
- [8] Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia z dnia 21 listopada 2022 r.w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2022r., poz. 2630).
- [9] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021r., poz. 1475).
- [10] Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019r., poz. 2148)
- [11] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (Dz. U. z 2022r., poz. 2714)
- [12] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. z 2021r., poz. 1615)
- [13] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. z 2020, poz. 2270).